

**SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY
2009/43/ES**

zo 6. mája 2009

**o zjednodušení podmienok pre transfery výrobkov obranného
priemyslu v rámci Spoločenstva**

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na
jej článok 95,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho
výboru ⁽¹⁾,

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy ⁽²⁾,

keďže:

- (1) Zmluva ustanovuje vytvorenie vnútorného trhu vrátane zrušenia prekážok pre voľný pohyb tovaru a služieb medzi členskými štátmi a zavedenie systému, ktorý zabezpečí nerušenú hospodársku súťaž na vnútornom trhu.
- (2) Ustanovenia zmluvy zakladajúce vnútorný trh sa uplatňujú na všetok tovar a všetky služby poskytované za odplatu vrátane výrobkov obranného priemyslu, ale nebránia členským štátom za určitých podmienok prijímať v osobitných prípadoch iné opatrenia, ktoré považujú za potrebné na ochranu svojich základných bezpečnostných záujmov.
- (3) Zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia v členských štátoch týkajúce sa transferu výrobkov obranného priemyslu v rámci Spoločenstva obsahujú nezrovnalosti, ktoré môžu brániť pohybu takýchto výrobkov a ktoré môžu narušiť hospodársku súťaž v rámci vnútorného trhu, a tak obmedziť inovácie, priemyselnú spoluprácu a konkurencieschopnosť obranného priemyslu Európskej únie.
- (4) Vo všeobecnosti zákony a iné právne predpisy členských štátov sledujú ciele, medzi ktoré patria dodržiavanie ľudských práv a zachovanie mieru, bezpečnosti a stability prostredníctvom systémov prísnej kontroly a obmedzení vývozu a nešírenia výrobkov obranného priemyslu do tretích krajín, ako aj do ostatných členských štátov.

⁽¹⁾ Stanovisko z 23. októbra 2008 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku).

⁽²⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu zo 16. decembra 2008 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 23. apríla 2009.

▼B

- (5) Takéto obmedzenia pohybu výrobkov obranného priemyslu v rámci Spoločenstva zvyčajne nemôžu byť odstránené prostredníctvom priameho uplatnenia zásad voľného pohybu tovaru a služieb ustanovených zmluvou, keďže takéto obmedzenia môžu byť oprávnené v jednotlivých prípadoch v súlade s článkami 30 alebo 296 zmluvy, ktoré môžu členské štáty aj naďalej uplatňovať, ak sú splnené ich podmienky.
- (6) Preto príslušné zákony a iné právne predpisy členských štátov musia byť harmonizované takým spôsobom, aby zjednodušili transfery výrobkov obranného priemyslu v rámci Spoločenstva s cieľom zabezpečiť riadne fungovanie vnútorného trhu. Táto smernica upravuje iba pravidlá a postupy súvisiace s výrobkami obranného priemyslu a preto neovplyvňuje politiky členských štátov týkajúce sa transferu výrobkov obranného priemyslu.
- (7) Harmonizáciou príslušných zákonov a iných právnych predpisov členských štátov by nemali byť dotknuté medzinárodné záväzky a povinnosti členských štátov ani ich rozhodovacie právomoci v súvislosti s ich politikou vývozu výrobkov obranného priemyslu.
- (8) Členské štáty by mali mať naďalej právo sledovať a ďalej rozvíjať medzivládnu spoluprácu pri dodržiavaní ustanovení tejto smernice.
- (9) Táto smernica by sa nemala uplatňovať na výrobky obranného priemyslu, ktoré iba prechádzajú územím Spoločenstva, teda na také výrobky, ktorým nie je pridelené colne schválené určenie alebo použitie iné ako colný režim vonkajší tranzit, alebo na také, ktoré sú iba umiestnené v slobodnom pásme alebo v slobodnom sklade, kde sa o nich nemusí viesť záznam vo forme schválenej skladovej evidencie.
- (10) Táto smernica by mala zahŕňať všetky výrobky obranného priemyslu, ktoré zodpovedajú výrobkom uvedeným v spoločnom zozname vojenského materiálu Európskej únie⁽¹⁾ vrátane ich súčastí a technológií.
- (11) Touto smernicou by nemalo byť dotknuté vykonávanie jednotnej akcie 97/817/SZBP z 28. novembra 1997 prijatej Radou na základe článku J.3 Zmluvy o Európskej únii o protipechotných mìnach⁽²⁾, ani ratifikovanie dohovoru o kazetovej munícii podpísaného v Osle 3. decembra 2008 a jeho vykonávanie členskými štátmi.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 88, 29.3.2007, s. 58.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 338, 9.12.1997, s. 1.

▼B

- (12) Ciele dodržiavať ľudské práva, zachovávať mier, bezpečnosť a stabilitu, ktoré vo všeobecnosti sledujú zákony a iné právne predpisy členských štátov obmedzujúce transfer výrobkov obranného priemyslu, si vyžadujú, aby transfer takýchto výrobkov v rámci Spoločenstva naďalej podliehal povoleniu členských štátov, z ktorých výrobky pochádzajú a zárukám členských štátov, do ktorých smerujú.
- (13) Z hľadiska bezpečnostných záruk stanovených touto smernicou na ochranu uvedených cieľov, by členské štáty na dosiahnutie týchto cieľov nemuseli už ďalej zavádzať ani zachovávať iné obmedzenia na základe článkov 30 a 296 zmluvy.
- (14) Touto smernicou by nemalo byť dotknuté uplatňovanie ustanovení potrebných z dôvodov verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti. Kvôli charakteru a vlastnostiam výrobkov obranného priemyslu sú na účely tejto smernice osobitne dôležité dôvody verejného poriadku, ako je napríklad bezpečnosť dopravy, bezpečnosť skladovania, riziko zneužitia, ako aj predchádzanie trestnej činnosti.
- (15) Táto smernica sa nedotýka uplatňovania smernice Rady 91/477/EHS z 18. júna 1991 o kontrole získavania a vlastníctva zbraní ⁽¹⁾, najmä formálnych náležitostí pre pohyb zbraní v rámci Spoločenstva. Táto smernica sa nedotýka ani uplatňovania smernice Rady 93/15/EHS z 5. apríla 1993 o zosúladení ustanovení týkajúcich sa uvádzania výbušnín na trh a ich kontroly pre civilné použitie ⁽²⁾, najmä ustanovení o prevoze munície.
- (16) Všetky transfery výrobkov obranného priemyslu by v rámci Spoločenstva mali podliehať predchádzajúcemu povoleniu prostredníctvom všeobecných, globálnych alebo individuálnych transferových licencií, ktoré udeľuje alebo vydáva členský štát, z územia ktorého chce dodávateľ transferovať výrobky obranného priemyslu. Členské štáty by mali mať možnosť vyňať transfery výrobkov obranného priemyslu z povinnosti predchádzajúceho povolenia v konkrétnych prípadoch uvedených v tejto smernici.
- (17) Členské štáty by mali mať možnosť samé zamietat' alebo udeľovať predchádzajúce povolenie. V súlade so zásadami, na ktorých je založený vnútorný trh, by povolenie malo byť platné v celom Spoločenstve a nemalo by byť potrebné žiadne ďalšie povolenie na prechod cez ostatné členské štáty alebo na vstup na územie ostatných členských štátov.
- (18) Členské štáty by vzhľadom na citlivosť transferu mali určiť, ktorý typ licencie pre výrobky obranného priemyslu alebo pre kategórie výrobkov obranného priemyslu je vhodný pre každý typ transferu a aké podmienky treba pripojiť ku každej transferovej licencií.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 256, 13.9.1991, s. 51.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 121, 15.5.1993, s. 20.

▼B

- (19) Pokiaľ ide o súčasti, členské štáty by sa mali v čo najväčšom rozsahu zdržať uloženia vývozných obmedzení a akceptovať vyhlásenie prijímateľa o použití, pričom zohľadnia stupeň začlenenia takýchto súčastí do vlastných výrobkov prijímateľa.
- (20) Členské štáty by mali určiť prijímateľov transferových licencií tak, aby nedošlo k diskriminácií, ak to nebude nevyhnutné na ochranu ich základných bezpečnostných záujmov.
- (21) S cieľom uľahčiť transfery výrobkov obranného priemyslu by členské štáty mali vydávať všeobecné licencie, na základe ktorých sa povoľuje transfer výrobkov obranného priemyslu ktorémukoľvek podniku, ktorý spĺňa podmienky definované vo všeobecnej licencii.
- (22) Všeobecná licencia by mala byť vydaná, pokiaľ ide o transfery výrobkov obranného priemyslu pre ozbrojené sily, s cieľom značne zvýšiť bezpečnosť dodávok pre všetky členské štáty, ktoré si zvolili možnosť obstarávania takýchto výrobkov v rámci Spoločenstva.
- (23) Všeobecná licencia by mala byť vydaná, pokiaľ ide o transfery súčastí pre certifikované európske podniky pôsobiace v oblasti obrany, s cieľom podporiť spoluprácu a integráciu takýchto podnikov, a to najmä tým, že umožní optimalizáciu dodávateľských reťazcov a úspory z rozsahu.
- (24) Členské štáty, ktoré sa zúčastňujú na programe medzivládnej spolupráce, môžu vydať všeobecnú licenciu na transfery výrobkov obranného priemyslu pre prijímateľov v ostatných zúčastnených členských štátoch, ktorá je potrebná na vykonávanie daného programu spolupráce. Pre podniky usadené v zúčastnených členských štátoch by to zlepšilo podmienky na účasť v programoch medzivládnej spolupráce.
- (25) Členské štáty by mali mať možnosť vydať ďalšie všeobecné licencie pre prípady, v ktorých vzhľadom na povahu výrobkov a prijímateľov, existuje veľmi malé nebezpečenstvo pre dodržiavanie ľudských práv a zachovanie mieru, bezpečnosti a stability.
- (26) V prípadoch, keď nemožno vydať všeobecnú licenciu, by členské štáty mali na žiadosť udeľovať jednotlivým podnikom globálne licencie, okrem prípadov ustanovených v tejto smernici. Členské štáty môžu udeľovať obnoviteľné globálne licencie.
- (27) Podniky by mali informovať príslušné orgány o použití všeobecných licencií vzhľadom na dodržiavanie ľudských práv a zachovanie mieru, bezpečnosti a stability a aby umožnili transparentné podávanie správ o transferoch výrobkov obranného priemyslu v záujme demokratickej kontroly.

▼B

- (28) Miera voľnosti členských štátov pri určovaní podmienok všeobecných, globálnych a individuálnych transferových licencií by mala byť dostatočne pružná, aby umožnila pokračujúcu spoluprácu v rámci existujúceho medzinárodného rámca na kontrolu vývozu. Keďže rozhodnutie povoliť alebo zamietnuť vývoz je a malo by zostať v kompetencii každého členského štátu, takáto spolupráca by mala prameniť len z dobrovoľnej koordinácie vývozných politík.
- (29) S cieľom kompenzovať postupné nahradenie individuálnej ex-ante kontroly všeobecnou ex-post kontrolou v členskom štáte pôvodu výrobkov obranného priemyslu by sa mali vytvoriť podmienky vzájomnej dôvery prostredníctvom uvedenia záruk, ktoré zabezpečia, že výrobky obranného priemyslu sa nevyvážajú v rozpore s vývoznými obmedzeniami do tretích krajín. Táto zásada by sa mala dodržiavať aj v prípadoch, keď sa výrobky obranného priemyslu pred vývozom do tretej krajiny transferujú niekoľkokrát medzi členskými štátmi.
- (30) Členské štáty spolupracujú v rámci spoločnej pozície Rady 2008/944/SZBP z 8. decembra 2008, ktorou sa vymedzujú spoločné pravidlá upravujúce kontrolu vývozu vojenskej technológie a materiálu⁽¹⁾ prostredníctvom uplatňovania spoločných kritérií, ako aj oznámení o zamietnutí a konzultačných mechanizmov so zreteľom na rastúcu konvergenciu pri uplatňovaní ich politík súvisiacich s vývozom výrobkov obranného priemyslu do tretích krajín. Táto smernica by nemala brániť členským štátom v možnosti určovania podmienok transferových licencií pre výrobky obranného priemyslu vrátane možných vývozných obmedzení, najmä ak je to potrebné na účely spolupráce v rámci uvedenej spoločnej pozície.
- (31) Dodávatelia by mali informovať prijímateľov o všetkých obmedzeniach, ktoré sú súčasťou transferových licencií, aby umožnili vybudovanie atmosféry vzájomnej dôvery v schopnosť prijímateľov rešpektovať takéto obmedzenia po transferi, najmä v prípade žiadosti o vývoz do tretích krajín.
- (32) Podniky by sa mali rozhodnúť, či výhody plynúce z možnosti prijímať výrobky obranného priemyslu na základe všeobecnej transferovej licencie odôvodňujú žiadosti o certifikáciu. Transfery v rámci skupiny podnikov by mali využívať všeobecnú transferovú licenciu v prípadoch, keď sú členovia skupiny certifikovaní v príslušných členských štátoch, kde majú dané podniky sídlo.
- (33) Spoločné kritériá pre certifikáciu sú potrebné na to, aby umožnili budovanie vzájomnej dôvery najmä v schopnosť prijímateľov rešpektovať vývozné obmedzenia na výrobky obranného priemyslu prijaté na základe transferovej licencie z iného členského štátu.

(¹) Ú. v. EÚ L 335, 13.12.2008, s. 99.

▼B

- (34) S cieľom podporovať vzájomnú dôveru by sa prijímatelia transferových výrobkov obranného priemyslu mali zdržať vývozu tých výrobkov, pri ktorých transferová licencia obsahuje vývozné obmedzenia.
- (35) V čase, keď podniky žiadajú o vývoznú licenciu do tretích krajín, mali by oznámiť ich príslušným orgánom, či dodržali všetky vývozné obmedzenia tvoriace súčasť transferu výrobku obranného priemyslu stanovené členským štátom, ktorý vydal danú transferovú licenciu. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že konzultačný mechanizmus medzi členskými štátmi stanovený v spoločnej pozícii 2008/944/SZBP má osobitnú dôležitosť.
- (36) Podniky by mali v čase vývozu výrobku obranného priemyslu do tretej krajiny prijatého na základe transferovej licencie poskytnúť príslušnému colnému orgánu dôkaz o vývozných licenciách na spoločnej vonkajšej hranici Spoločenstva.
- (37) Zoznam výrobkov obranného priemyslu uvedený v prílohe by sa mal aktualizovať v plnom súlade so spoločným zoznamom vojenského materiálu Európskej únie.
- (38) Na postupné budovanie vzájomnej dôvery je potrebné, aby členské štáty určili dostatočne účinné opatrenia, vrátane sankcií, na zabezpečenie presadzovania ustanovení tejto smernice, najmä tých, ktoré stanovujú, že podniky po transferi rešpektujú spoločné kritériá pre certifikáciu a obmedzenia ďalšieho použitia transferových výrobkov obranného priemyslu.
- (39) V prípadoch, keď má členský štát pôvodu odôvodnené pochybnosti, či by certifikovaný prijímateľ dodržal všetky podmienky tvoriace súčasť jeho všeobecnej transferovej licencie, alebo ak sa členský štát vydávajúci licenciu domnieva, že by mohol byť ohrozený verejný poriadok, verejná bezpečnosť alebo jeho základné bezpečnostné záujmy, mal by nielen informovať ostatné členské štáty a Komisiu, ale vzhľadom na zodpovednosť za dodržiavanie ľudských práv a zachovávanie mieru, bezpečnosti a stability by mal mať aj možnosť dočasne pozastaviť účinok svojich transferových licencií pre takéhoto prijímateľa.
- (40) S cieľom podporiť vzájomnú dôveru by sa malo odložiť uplatňovanie zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení prijatých na zabezpečenie súladu s touto smernicou. To by umožnilo pred uplatnením týchto ustanovení zhodnotiť pokrok na základe správy pripravenej Komisiou, ktorá sa bude zakladať na informáciách predložených členskými štátmi o prijatých opatreniach.
- (41) Komisia by mala pravidelne vydávať správu o vykonávaní tejto smernice, ktorej súčasťou môžu byť podľa potreby legislatívne návrhy.

▼B

- (42) Touto smernicou nie je dotknutá existencia alebo dobudovanie regionálnych únií medzi Belgickom a Luxemburskom a medzi Belgickom, Luxemburskom a Holandskom, ako sa uvádza v článku 306 zmluvy.
- (43) Keďže cieľ tejto smernice, a to zjednodušenie pravidiel a postupov uplatniteľných na transfer výrobkov obranného priemyslu v rámci Spoločenstva s cieľom zabezpečiť riadne fungovanie vnútorného trhu, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov z dôvodu odlišnosti súčasných postupov udeľovania licencií a cezhraničnej povahy transferov, ale možno ho lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, môže Spoločenstvo prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (44) Opatrenia potrebné na vykonávanie tejto smernice by sa mali prijať v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu ⁽¹⁾.
- (45) Komisia by predovšetkým mala byť splnomocnená na zmenu a doplnenie prílohy. Keďže tieto opatrenia majú všeobecnú pôsobnosť a ich cieľom je zmeniť nepodstatné prvky tejto smernice, musia sa prijať v súlade s regulačným postupom s kontrolou ustanoveným v článku 5a rozhodnutia 1999/468/ES.
- (46) V súlade s bodom 34 Medziinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva ⁽²⁾ sa členské štáty vyzývajú, aby pre seba a v záujme Spoločenstva vypracovali a zverejnili vlastné tabuľky, ktoré budú čo najlepšie vyjadrovať vzájomný vzťah medzi touto smernicou a opatreniami na jej transpozíciu,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

KAPITOLA I

PREDMET, ROZSAH PÔSOBNOSTI A VYMEDZENIE POJMOV

Článok 1

Predmet

1. Cieľom tejto smernice je zjednodušenie pravidiel a postupov uplatniteľných na transfer výrobkov obranného priemyslu v rámci Spoločenstva s cieľom zabezpečiť riadne fungovanie vnútorného trhu.
2. Táto smernica nemá vplyv na právomoc členských štátov rozhodovať v oblasti vývozných politiky výrobkov obranného priemyslu.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 321, 31.12.2003, s. 1.

▼B

3. Uplatňovanie tejto smernice sa riadi článkami 30 a 296 zmluvy.

4. Táto smernica neovplyvňuje možnosť členských štátov realizovať a rozvíjať medzivládnu spoluprácu pri dodržaní ustanovení tejto smernice.

*Článok 2***Rozsah pôsobnosti**

Táto smernica sa uplatňuje na výrobky obranného priemyslu uvedené v prílohe.

*Článok 3***Vymedzenie pojmov**

Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto definície:

1. „výrobok obranného priemyslu“ je každý výrobok, ktorý je uvedený v prílohe;

2. „transfer“ je akýkoľvek presun alebo pohyb výrobku obranného priemyslu od dodávateľa k prijímateľovi v inom členskom štáte;

3. „dodávateľ“ je právnická alebo fyzická osoba so sídlom alebo bydliskom v Spoločenstve, ktorá je právne zodpovedná za transfer;

4. „prijímateľ“ je právnická alebo fyzická osoba so sídlom alebo bydliskom v Spoločenstve, ktorá je právne zodpovedná za prijatie transferu;

5. „transferová licencia“ je povolenie, ktoré udeľuje vnútroštátny orgán členského štátu dodávateľom na transfer výrobkov obranného priemyslu prijímateľovi do iného členského štátu;

6. „vývozná licencia“ je povolenie na dodávku výrobkov obranného priemyslu pre právnickú alebo fyzickú osobu v ktorejkoľvek tretej krajine;

7. „presun“ je preprava výrobkov obranného priemyslu cez jeden členský štát alebo viacero členských štátov, ktoré nie sú členskými štátmi, z ktorých výrobky pochádzajú, ani členskými štátmi, do ktorých smerujú.

KAPITOLA II
TRANSFEROVÉ LICENCIE

Článok 4

Všeobecné ustanovenia

1. Transfer výrobkov obranného priemyslu medzi členskými štátmi musí byť vopred povolený. Na presun výrobkov obranného priemyslu cez členské štáty alebo ich vstup na územie členského štátu, kde sídli prijímateľ, sa nevyžaduje žiadne ďalšie povolenie od ostatných členských štátov, pričom sa to netýka uplatňovania ustanovení nevyhnutných z dôvodu verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti, ako je napríklad bezpečnosť dopravy.

2. Členské štáty môžu vyňať transfery výrobkov obranného priemyslu z povinnosti predchádzajúceho povolenia stanovenej v odseku 1, ak:

- a) je dodávateľ alebo prijímateľ vládny orgánom alebo súčasťou ozbrojených síl;
- b) sú dodávky realizované Európskou úniou, NATO, Medzinárodnou agentúrou pre atómovú energiu alebo inými medzivládnyimi organizáciami na plnenie ich úloh;
- c) je transfer nevyhnutný na realizáciu spoločného zbrojného programu medzi členskými štátmi;
- d) transfer súvisí s humanitárnou pomocou v prípade katastrofy alebo ako dar v núdzi; alebo
- e) je transfer potrebný na opravu, údržbu, výstavu alebo predvedenie, alebo po nich.

3. Komisia môže na žiadosť členských štátov alebo z vlastného podnetu zmeniť a doplniť odsek 2 tak, aby zahŕňal prípady, keď:

- a) sa transfer uskutočňuje za takých podmienok, aby neohrozil verejný poriadok alebo verejnú bezpečnosť;
- b) sa povinnosť predchádzajúceho povolenia stala po prijatí tejto smernice nezlučiteľnou s medzinárodnými záväzkami členských štátov; alebo
- c) je transfer potrebný na medzivládnu spoluprácu uvedenú v článku 1 ods. 4

Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tejto smernice jej doplnením sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 14 ods. 2

▼B

4. Členské štáty zabezpečia, aby dodávatelia, ktorí majú v úmysle transferovať výrobky obranného priemyslu z ich územia, mohli využiť všeobecné transferové licencie alebo požiadať o globálne alebo individuálne transferové licencie v súlade s článkami 5, 6 a 7.

5. Členské štáty určia pre dané výrobky obranného priemyslu alebo dané kategórie výrobkov obranného priemyslu typ licencie podľa ustanovení tohto článku a článkov 5, 6 a 7.

6. Členské štáty stanovujú všetky podmienky transferových licencií vrátane akýchkoľvek obmedzení na vývoz výrobkov obranného priemyslu právnickým alebo fyzickým osobám v tretích krajinách, so zreteľom okrem iného na nebezpečenstvo pre dodržiavanie ľudských práv a zachovanie mieru, bezpečnosti a stability, ktoré vznikne transferom. Členské štáty môžu pri dodržaní práva Spoločenstva využiť možnosť požiadať o záruky konečného použitia vrátane certifikátov konečného používateľa.

7. Členské štáty určujú podmienky transferových licencií pre súčasti na základe posúdenia citlivosti transferu okrem iného podľa nasledujúcich kritérií:

a) povaha súčastí v súvislosti s výrobkami, ktorých sú súčasťou a vo vzťahu k akémukoľvek konečnému použitiu hotových výrobkov, ktorá by mohla vyvolať obavy;

b) význam súčastí vo vzťahu k výrobkom, ktorých sú súčasťou.

8. Okrem prípadu, keď sa členské štáty domnievajú, že transfer súčastí je citlivá záležitosť, sa členské štáty zdržia uloženia akýchkoľvek vývozných obmedzení na tieto súčasti, ak prijímateľ poskytne vyhlásenie o použití, kde uvedie, že súčasti, ktoré sú predmetom uvedenej transferovej licencie, sú začlenené alebo sa začlenia do jeho vlastných výrobkov, a preto ako také nemôžu byť predmetom transferu alebo vývozu, ak nie sú určené na údržbu alebo opravu.

9. Členské štáty môžu kedykoľvek stiahnuť, pozastaviť alebo obmedziť použitie transferových licencií, ktoré vydali, z dôvodov ochrany svojich základných bezpečnostných záujmov alebo z dôvodov verejného poriadku, verejnej bezpečnosti alebo pre nedodržiavanie podmienok tvoriacich súčasť licencie.

Článok 5

Všeobecné transferové licencie

1. Členské štáty vydávajú všeobecné transferové licencie priamo udeľujúce povolenie dodávateľom so sídlom na ich území, ktorí spĺňajú podmienky tvoriace súčasť licencie na realizáciu transferov výrobkov obranného priemyslu špecifikovaných v licencií pre kategóriu alebo kategórie prijímateľov so sídlom v inom členskom štáte.

▼B

2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 4 ods. 2, všeobecné transferové licencie sa vydávajú aspoň v týchto prípadoch:

- a) keď prijímateľ je súčasťou ozbrojených síl členského štátu alebo obstarávateľom v oblasti obrany nakupujúcim na výhradné použitie ozbrojenými silami členského štátu;
- b) keď prijímateľ je podnik certifikovaný v súlade s článkom 9;
- c) keď sa transfer uskutočňuje na účely predvádzania, hodnotenia a výstav;
- d) keď sa transfer uskutočňuje na účely údržby a opravy, ak prijímateľ je pôvodným dodávateľom výrobkov obranného priemyslu.

3. Členské štáty zúčastňujúce sa na programe medzivládnej spolupráce medzi členskými štátmi, ktorý sa týka vývoja, výroby a použitia jedného alebo viacerých výrobkov obranného priemyslu, môžu vydať všeobecnú transferovú licenciu pre transfery do iných členských štátov zúčastňujúcich sa na danom programe, ktoré sú potrebné na vykonávanie tohto programu.

4. Členské štáty môžu stanoviť podmienky registrácie pred prvým použitím všeobecnej transferovej licencie, bez toho, aby boli dotknuté iné ustanovenia tejto smernice.

*Článok 6***Globálne transferové licencie**

1. Členské štáty na základe žiadosti rozhodujú o udelení globálnych transferových licencií individuálnemu dodávateľovi, ktorými sa povoľujú transfery výrobkov obranného priemyslu pre prijímateľov v jednom členskom štáte alebo vo viacerých členských štátoch.

2. Členské štáty určujú v každej globálnej transferovej licencií výrobky obranného priemyslu alebo kategórie výrobkov, na ktoré sa vzťahuje globálna transferová licencia a autorizovaných prijímateľov alebo kategóriu prijímateľov.

Globálna transferová licencia sa udeľuje na obdobie troch rokov, pričom členské štáty ju môžu obnoviť.

*Článok 7***Individuálne transferové licencie**

Členské štáty na základe žiadosti rozhodnú o udelení individuálnych transferových licencií individuálnemu dodávateľovi, ktorými sa povoľuje jeden transfer konkrétneho množstva konkrétnych výrobkov obranného priemyslu, ktoré sa majú previezť v jednej zásielke alebo vo viacerých zásielkach jednému prijímateľovi, ak:

- a) je žiadosť obmedzená len na jeden transfer;

▼B

- b) je to potrebné na ochranu ich základných bezpečnostných záujmov alebo z dôvodu verejného poriadku;
- c) je to potrebné na plnenie medzinárodných záväzkov a povinností členských štátov; alebo
- d) má členský štát vážne dôvody domnievať sa, že dodávateľ nedokáže splniť všetky podmienky potrebné na to, aby sa mu udelila globálna licencia.

KAPITOLA III

INFORMÁCIE, CERTIFIKÁCIA A VÝVOZ PO TRANSFERI

Článok 8

Informácie, ktoré majú poskytnúť dodávatelia

1. Členské štáty zabezpečia, aby dodávatelia výrobkov obranného priemyslu informovali prijímateľov o podmienkach transferovej licencie, vrátane obmedzení súvisiacich s konečným použitím alebo vývozom výrobkov obranného priemyslu.
2. Členské štáty zabezpečia, aby dodávatelia v primeranej lehote informovali príslušné orgány členského štátu, z územia ktorého chcú transferovať výrobky obranného priemyslu, o svojom zámere použiť všeobecnú transferovú licenciu po prvý raz. Členské štáty môžu určiť dodatočné informácie, ktoré možno požadovať o výrobkoch obranného priemyslu transferovaných na základe tejto licencie.
3. Členské štáty zabezpečia a pravidelne kontrolujú, či dodávatelia vedú podrobné a úplné záznamy o svojich transferoch v súlade s platnou legislatívou v príslušnom členskom štáte, a určujú požiadavky na podávanie správ spojené s využitím všeobecnej, globálnej alebo individuálnej transferovej licencie. Tieto záznamy zahŕňajú obchodné dokumenty obsahujúce tieto informácie:
 - a) opis výrobku obranného priemyslu a jeho referenčné zatriedenie podľa zoznamu v prílohe;
 - b) množstvo a hodnotu výrobku obranného priemyslu;
 - c) dátum transferu;
 - d) meno a adresu dodávateľa a prijímateľa;
 - e) konečné použitie a konečného používateľa výrobku obranného priemyslu, ak sú tieto údaje známe; a

▼B

f) dôkaz, že informácie o vývozných obmedzeniach pripojených k transferovej licencií boli oznámené prijímateľovi týchto výrobkov obranného priemyslu.

4. Členské štáty zabezpečia, aby dodávatelia uchovávali záznamy uvádzané v odseku 3 najmenej počas doby, ktorá sa rovná dobe ustanovenej v príslušných vnútroštátnych právnych predpisoch súvisiacich s požiadavkami na uchovávanie záznamov pre hospodárske subjekty platných v konkrétnom členskom štáte, nie však kratšie ako 3 roky od konca kalendárneho roku, v ktorom sa transfer realizoval. Na požiadanie budú poskytnuté príslušným orgánom členského štátu, z územia ktorého dodávateľ transferoval výrobky obranného priemyslu.

*Článok 9***Certifikácia**

1. Členské štáty stanovia príslušné orgány na certifikáciu prijímateľov so sídlom na ich území, ktorí prijímajú výrobky obranného priemyslu na základe licencií vydaných inými členskými štátmi v súlade s článkom 5 ods. 2 písm. b).

2. Certifikáciou sa stanovuje najmä hodnovernosť prijímajúceho podniku, najmä pokiaľ ide o jeho schopnosť dodržiavať vývozné obmedzenia na výrobky obranného priemyslu prijaté na základe transferovej licencie z iného členského štátu. Hodnovernosť prijímajúceho podniku sa vyhodnocuje podľa nasledujúcich kritérií:

- a) preukázané skúsenosti v oblasti obranných činností, so zreteľom najmä na záznam podniku o súlade s vývoznými obmedzeniami, všetky súdne rozhodnutia v tejto veci, povolenie vyrábať alebo obchodovať s výrobkami obranného priemyslu a zamestnávanie skúsených riadiacich pracovníkov;
- b) relevantná priemyselná činnosť v oblasti výrobkov obranného priemyslu v rámci Spoločenstva, najmä schopnosť začlenenia systémov/subsystémov;
- c) vymenovanie riadiaceho pracovníka, prideleného pre túto oblasť, osobne zodpovedného za transfery a vývozy;
- d) písomný záväzok podniku, podpísaný riadiacim pracovníkom uvedeným v písmene c), že podnik urobí všetky potrebné kroky na dodržiavanie a presadzovanie všetkých špecifických podmienok súvisiacich s konečným použitím a s vývozom akejkoľvek prijatej špecifickej súčasti alebo výrobku;
- e) písomný záväzok podniku, podpísaný riadiacim pracovníkom uvedeným v písmene c), že v odpovedi na žiadosti a otázky týkajúce sa konečných používateľov alebo konečného použitia všetkých výrobkov, ktoré podnik vyviezol, transferoval alebo prijal na základe transferovej licencie z iného členského štátu, poskytne príslušným orgánom s náležitou starostlivosťou podrobné informácie; a

▼B

f) opis vnútorného programu súladu alebo systému riadenia transferu a vývozu realizovaného v podniku, podpísaný aj riadiacim pracovníkom uvedeným v písmene c). Tento opis poskytne podrobnosti o organizačných, ľudských a technických zdrojoch pridelených na riadenie transferov a vývozov, o reťazci zodpovednosti v štruktúre podniku, o postupoch vnútorného auditu, o zvyšovaní povedomia a školeniach pre zamestnancov, o fyzických a technických bezpečnostných opatreniach, o vedení záznamov o transferoch a vývozoch a ich vystopovateľnosti.

3. Certifikáty obsahujú tieto informácie:

a) príslušný orgán, ktorý certifikát vydal;

b) meno a adresa prijímateľa;

c) vyhlásenie prijímateľa o zhode s kritériami uvedenými v odseku 2; a

d) dátum vydania a obdobie platnosti certifikátu.

Obdobie platnosti certifikátu uvedené v písm. d) v žiadnom prípade nesmie presiahnuť päť rokov.

4. Certifikáty môžu obsahovať ďalšie podmienky súvisiace s:

a) poskytovaním informácií vyžadovaných na overenie súladu s kritériami uvedenými v odseku 2;

b) pozastavením alebo odobratím certifikátu.

5. Príslušné orgány aspoň každé tri roky sledujú, či prijímateľ spĺňa kritériá uvedené v odseku 2 a všetky podmienky tvoriace súčasť certifikátov uvedené v odseku 4.

6. Členské štáty uznávajú každý certifikát vydaný v súlade s touto smernicou v inom členskom štáte.

7. Ak príslušný orgán zistí, že držiteľ certifikátu so sídlom na území príslušného členského štátu už nespĺňa kritériá uvedené v odseku 2 alebo niektorú z podmienok uvedených v odseku 4, prijme náležité opatrenia. Takéto opatrenia môžu zahŕňať odobratie certifikátu. Príslušný orgán informuje o svojom rozhodnutí Komisiu a ostatné členské štáty.

8. Členské štáty vydávajú a pravidelne aktualizujú zoznam certifikovaných prijímateľov a informujú o ňom Komisiu, Európsky parlament a ostatné členské štáty.

Komisia zverejní centrálny register prijímateľov certifikovaných členskými štátmi na svojej internetovej stránke.

Článok 10

Vývozné obmedzenia

Členské štáty zabezpečia, aby prijímatelia výrobkov obranného priemyslu pri žiadosti o vývoznú licenciu vyhlásili svojim príslušným orgánom v prípadoch, keď takéto výrobky boli prijaté z iného členského štátu na základe transferovej licencie, ktorej súčasťou boli vývozné obmedzenia, že rešpektovali podmienky týchto obmedzení, vrátane toho, že prípadne získali požadovaný súhlas členského štátu pôvodu.

KAPITOLA IV

COLNÉ KONANIE A ADMINISTRATÍVNA SPOLUPRÁCA

Článok 11

Colné konanie

1. Členské štáty zabezpečia, aby vývozca po splnení formalít na vývoz výrobkov obranného priemyslu predložil na colnom úrade zodpovednom za spracúvanie vývozného vyhlásenia dôkaz o tom, že získal všetky potrebné vývozné licencie.

2. Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva ⁽¹⁾, členský štát tiež môže na obdobie nepresahujúce 30 pracovných dní pozastaviť proces vývozu zo svojho územia výrobkov obranného priemyslu prijatých z iného členského štátu na základe transferovej licencie a začlenených do iného výrobku obranného priemyslu, alebo v prípade potreby zabrániť inými prostriedkami tomu, aby takéto výrobky opustili Spoločenstvo cez jeho územie, pokiaľ sa domnieva, že:

a) pri udelení vývoznnej licencie sa nezobrala do úvahy závažná informácia; alebo

b) okolnosti sa od udelenia vývoznnej licencie podstatne zmenili.

3. Členské štáty môžu stanoviť, že colné formality na vývoz výrobkov obranného priemyslu je možné vybaviť len na vybraných colných úradoch.

4. Členské štáty, ktoré využijú možnosť uvedenú v odseku 3, informujú Komisiu o príslušných colných úradoch. Komisia zverejní túto informáciu v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie*.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 302, 19.10.1992, s. 1.

▼B*Článok 12***Výmena informácií**

Členské štáty v spolupráci s Komisiou prijímú všetky vhodné opatrenia na založenie priamej spolupráce a výmeny informácií medzi ich príslušnými vnútroštátnymi orgánmi.

KAPITOLA V

AKTUALIZÁCIA ZOZNAMU VÝROBKOV OBRANNÉHO PRIEMYSLU*Článok 13***Prispôsobenie prílohy**

1. Komisia aktualizuje zoznam výrobkov obranného priemyslu stanovený v prílohe tak, aby bol v plnom súlade so spoločným zoznamom vojenského materiálu Európskej únie.
2. Tieto opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tejto smernice sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 14 ods. 2

*Článok 14***Výbor**

1. Komisii pomáha výbor.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5a ods. 1 až 4 a článok 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na jeho článok 8

KAPITOLA VI

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA*Článok 15***Ochranné opatrenia**

1. Ak sa členský štát, ktorý udeľuje licenciu, domnieva, že existuje vážne riziko, že prijímateľ certifikovaný v súlade s článkom 9 v inom členskom štáte nebude rešpektovať podmienky tvoriace súčasť všeobecnej transferovej licencie, alebo ak sa členský štát, ktorý udeľuje licenciu, domnieva, že verejný poriadok, verejná bezpečnosť alebo jeho základné bezpečnostné záujmy môžu byť ohrozené, informuje o tom ostatné členské štáty a požiada o overenie situácie.
2. V prípade, že pochybnosti uvedené v odseku 1 pretrvávajú, členský štát, ktorý udelil licenciu, môže dočasne pozastaviť účinok svojej všeobecnej transferovej licencie pre takýchto prijímateľov. Informuje o tom ostatné členské štáty a Komisiu a uvedie dôvody tohto ochranného opatrenia. Ak sa členský štát, ktorý prijal ochranné opatrenie, domnieva, že už nie je opodstatnené, môže rozhodnúť, že ho zruší.

Článok 16

Sankcie

Členské štáty stanovujú pravidlá na uplatňovanie sankcií v prípade porušenia ustanovení prijatých na vykonávanie tejto smernice, najmä v prípade, keď sa poskytnú nepravdivé alebo neúplné informácie požadované na základe článku 8 ods. 1 alebo článku 10 v súvislosti s dodržiavaním vývozných obmedzení pripojených k transferovej licenci. Členské štáty prijímajú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie uplatňovania týchto pravidiel. Ustanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce.

Článok 17

Preskúmanie a podávanie správ

1. Komisia podá správu o opatreniach prijatých členskými štátmi vzhľadom na transpozíciu tejto smernice, a najmä jej článkov 9 až 12 a článku 15, do 30. júna 2012.

2. Komisia prehodnotí vykonávanie tejto smernice a predloží o tom Európskemu parlamentu a Rade správu do 30. júna 2016. Zhodnotí najmä, či a do akej miery sa dosiahli ciele tejto smernice, okrem iného aj vzhľadom na fungovanie vnútorného trhu. Komisia vo svojej správe zhodnotí uplatňovanie článkov 9 až 12 a článku 15 tejto smernice a posúdi jej vplyv na vývoj európskeho trhu s obrannými zariadeniami a európskej obrannej priemyselnej a technologickej základne, berúc do úvahy aj situáciu malých a stredných podnikov. V prípade potreby sa správa predloží spolu s návrhom právneho predpisu.

Článok 18

Transpozícia

1. Členské štáty prijímajú a uverejnia najneskôr 30. júna 2011 zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto opatrení.

Tieto opatrenia sa uplatňujú od 30. júna 2012.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravujú členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímajú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

▼B

Článok 19

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 20

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

▼ **M4**

PRÍLOHA

ZOZNAM VÝROBKOV OBRANNÉHO PRIEMYSLU

Poznámka 1: Pojmy v ‚úvodzovkách‘ sú zadefinované pojmy. Pozri ‚Vymedzenie pojmov použitých v tomto zozname‘, uvedené v prílohe k tomuto zoznamu.

Poznámka 2: V niektorých prípadoch sú chemické látky uvedené názvom a číslom CAS. Zoznam sa vzťahuje na chemické látky s rovnakým štruktúrnym vzorcom (vrátane hydrátov) bez ohľadu na názov alebo číslo CAS. Číslo CAS sú uvedené s cieľom pomôcť určiť konkrétnu chemickú látku alebo zmes bez ohľadu na nomenklatúru. Číslo CAS nemožno použiť ako jedinečné identifikátory, pretože niektoré formy uvedených chemických látok majú odlišné čísla CAS a zmesi obsahujúce uvedenú chemickú látku môžu mať tiež odlišné čísla.

VM 1 Zbrane s hladkou hlavňou kalibru menšieho ako 20 mm, iné zbrane a automatické zbrane kalibru 12,7 mm (kalibru 0,50 palca) alebo menej, ich príslušenstvo a špeciálne konštruované súčasti:

Poznámka: VM 1.a sa nevzťahuje na:

- a) strelné zbrane špeciálne navrhnuté a skonštruované na cvičné strelivo a tie, ktoré nie sú schopné strelby;
 - b) strelné zbrane špeciálne navrhnuté a skonštruované na odpaľovanie uviazaných projektílov bez silnej výbušnej náložky alebo komunikačného spojenia, s dosahom najviac 500 m;
 - c) zbrane, ktoré nevyužívajú strelivo so stredovým zápalom a ktoré nemajú plne automatickú strelbu.
- a) Pušky a kombinované zbrane, ručné strelné zbrane, guľomety, samopaly a salvové zbrane:

Poznámka: VM 1.a sa nevzťahuje na:

- a) pušky a kombinované zbrane vyrobené pred rokom 1938;
- b) repliky a napodobeniny pušiek a kombinovaných zbraní podľa originálov, ktoré boli vyrobené pred rokom 1890;
- c) ručné strelné zbrane, salvové zbrane a guľomety vyrobené pred rokom 1890 a ich repliky a napodobeniny.

b) Zbrane s hladkou hlavňou:

- 1. zbrane s hladkou hlavňou špeciálne konštruované na vojenské účely;
- 2. ostatné zbrane s hladkou hlavňou:
 - a) plne automatické;
 - b) poloautomatické alebo opakovacie (zbrane s pohyblivým predpažbím).

Poznámka: VM 1.b sa nevzťahuje na:

- a) zbrane s hladkou hlavňou vyrobené pred rokom 1938;

▼ **M4**

- b) repliky a napodobeniny zbraní s hladkou hlavňou podľa originálov, ktoré boli vyrobené pred rokom 1890;
- c) zbrane s hladkou hlavňou, ktoré sa používajú na poľovné a športové účely. Tieto zbrane nesmú byť špeciálne konštruované na vojenské účely alebo pre plne automatickú strelbu;
- d) zbrane s hladkou hlavňou špeciálne skonštruované na tieto účely:
 1. zabíjanie domácich zvierat;
 2. podanie sedatív zvieratám;
 3. seizmické testy;
 4. vystreľovanie priemyselných projektilov alebo
 5. zabránenie spusteniu improvizovaných výbušných zariadení (IED).

Pozn.: Disruptory: pozri VM 4 a položku 1A006 v zozname EÚ týkajúcom sa položiek s dvojakým použitím.

- c) Zbrane používajúce beznábojnicové strelivo.
- d) Odpojiteľné zásobníky nábojov, tlmiče zvuku, špeciálne podpery, zameriavače a tlmiče záblesku pre zbrane uvedené vo VM 1.a, VM 1.b alebo VM 1.c.

Poznámka: VM 1.d sa nevzťahuje na optické zameriavače zbraní s elektronickým spracovaním obrazu s deväťnásobným zväčšením alebo menším za predpokladu, že nie sú špeciálne navrhnuté alebo modifikované na vojenské použitie alebo nemajú zabudované zameriavacie kríže špeciálne navrhnuté a skonštruované na vojenské použitie.

VM 2

Zbrane s hladkou hlavňou kalibru 20 mm alebo väčšou, iné zbrane alebo výzbroj kalibru väčšieho ako 12,7 mm (kaliber 0,50 palca), vrhače a príslušenstvo, ako nasleduje, a špeciálne konštruované súčasti:

- a) Delá, húfnice, kanóny, mínomety, protitankové zbrane, vrhače projektilov, vojenské plameňomety, pušky, bezzáklzové pušky, zbrane s hladkou hlavňou a prístroje na zníženie rozlišovacích znakov pre ne určené.

Poznámka 1: VM 2.a zahŕňa injektory, meracie zariadenia, skladovacie nádrže a iné špeciálne konštruované súčasti na používanie s kvapalnými patentnými nábojmi pre akékoľvek zariadenia uvedené vo VM 2.a.

Poznámka 2: VM 2.a sa nevzťahuje na tieto zbrane:

- a) pušky, zbrane s hladkou hlavňou a kombinované zbrane vyrobené pred rokom 1938;
- b) repliky a napodobeniny pušiek, zbraní s hladkou hlavňou a kombinovaných zbraní podľa originálov, ktoré boli vyrobené pred rokom 1890;
- c) delá, húfnice, kanóny a mínomety vyrobené pred rokom 1890;

▼ **M4**

d) zbrane s hladkou hlavňou, ktoré sa používajú na poľovné a športové účely. Tieto zbrane nesmú byť špeciálne konštruované na vojenské účely alebo na plne automatickú strelbu;

e) zbrane s hladkou hlavňou špeciálne skonštruované na tieto účely:

1. zabíjanie domácich zvierat;

2. podanie sedatív zvieratám;

3. seizmické testovanie;

4. vystreľovanie priemyselných projektilov alebo

5. narušovanie spustenia improvizovaných výbušných zariadení (IED).

Pozn.: Disruptory: pozri VM 4 a položku 1A006 v zozname EÚ týkajúcom sa položiek s dvojakým použitím.

f) ručné vrhače projektilov/odpaľovacie zariadenia špeciálne navrhnuté a skonštruované na odpaľovanie uviazaných projektilov bez silnej výbušnej nálože alebo komunikačného spojenia, s dosahom najviac 500 m.

b) Dymové, plynové a pyrotechnické vrhače alebo generátory osobitne určené alebo modifikované na vojenské použitie.

Poznámka: VM 2.b sa nevzťahuje na signálne pištole.

c) Zameriavacie zariadenia pre zbrane a držiaky pre tieto zariadenia, ktoré sú:

1. špeciálne navrhnuté na vojenské účely a zároveň

2. špeciálne navrhnuté pre zbrane uvedené vo VM 2.a.

d) Upevnenia a odpojiteľné zásobníky nábojov osobitne určené pre zbrane špecifikované vo VM 2.a.

VM 3

Munícia, zapaľovače a ich špeciálne konštruované súčasti:

a) Munícia pre zbrane uvedené vo VM 1, VM 2 alebo VM 12.

b) Zapaľovače špeciálne konštruované pre strelivo, uvedené vo VM 3.a.

Poznámka 1: Špeciálne konštruované súčasti uvedené vo VM 3 zahŕňajú:

a) kovové alebo umelohmotné výrobky, ako napríklad kovačky zápaliek, hlavice striel, nábojové pásy, rotačné pásy a kovové časti munície;

b) poistné a zabezpečovacie zariadenia, rozbušky, snímače a iniciačné zariadenia;

c) napájacie zdroje s vysokým jednorazovým prevádzkovým výstupom;

▼ **M4**

- d) *spáliteľné nábojnice streliva;*
- e) *submuníciu zahŕňajúcu bombičky, míny a terminálovo navádzané strely.*

Poznámka 2: VM 3.a sa nevzťahuje na nábojky a cvičné náboje s prevrtanou prachovou komorou.

Poznámka 3: VM 3.a sa nevzťahuje na náboje špeciálne konštruované na ktorýkoľvek z nasledujúcich účelov:

- a) *signalizácia;*
- b) *plašenie vtákov alebo*
- c) *zapaľovanie plynovej žiary na ropných vrtoch.*

VM 4 **Bomby, torpéda, rakety, riadené strely, iné výbušné zariadenia a nálož, súvisiace zariadenia a príslušenstvo, ako aj ich špeciálne konštruované súčasti:**

Dôležité upozornenie 1: V súvislosti s navádzacími a navigačnými zariadeniami pozri VM 11.

Dôležité upozornenie 2: V súvislosti s protiraketovými systémami lietadiel (AMPS) pozri VM 4.c.

- a) Bomby, torpéda, granáty, dymové kanistre, rakety, míny, riadené strely, hĺbkové nálož, demolačné nálož, demolačné zariadenia, demolačné sady, „pyrotechnické“ zariadenia, zásobníky a simulátory (t. j. zariadenia simulujúce charakteristiky ktorejkoľvek z týchto položiek), osobitne konštruované na vojenské použitie.

Poznámka: VM 4.a zahŕňa:

- a) *dymové granáty, ohňové bomby, zápalné bomby a výbušné zariadenia;*
- b) *trysky taktických raketových striel a predné časti strategicky návratných nosičov.*

- b) Zariadenia, ktoré majú všetky tieto vlastnosti:

1. špeciálne navrhnuté na vojenské účely a
2. špeciálne konštruované na „činnosti“ súvisiace s:
 - a) položkami uvedenými vo VM 4.a alebo
 - b) improvizovanými výbušnými zariadeniami (IED).

Technická poznámka:

Na účely VM 4 b.2 „činnosti“ znamenajú manipuláciu, spúšťanie, ukladanie, riadenie, vybijanie, detonáciu, aktiváciu, napájanie s jednorazovým prevádzkovým výstupom, odlákávanie, rušenie, odmiňovanie, detekciu, prerušenie alebo likvidáciu týchto položiek:

Poznámka 1: VM 4.b zahŕňa:

- a) *mobilné plynové skvapalňovacie zariadenia schopné vyprodukovať 1 000 alebo viac kg plynu v kvapalnej forme za deň;*
- b) *vzostupné elektrické vodiče vhodné na odmiňovanie magnetických mín.*

▼ **M4**

c) Protiraketové systémy lietadiel (AMPS).

Poznámka: VM 4.c sa nevzťahuje na AMPS, ktoré majú všetky tieto prvky:

- a) akékoľvek z týchto snímačov raketového varovania:
 - 1. pasívne snímače so špičkovou odozvou 100 – 400 nm alebo
 - 2. aktívne pulzné dopplerové snímače raketového varovania;
- b) systémy zabezpečujúce protiopatrenia;
- c) svetlice, ktoré vydávajú viditeľnú aj infračervenú stopu na odlákavie striel typu zem-vzduch a
- d) inštalované na ‚civilných lietadlách‘, ktoré majú tieto prvky:
 - 1. AMPS funguje iba v špecifických ‚osobných lietadlách‘, v ktorých sú inštalované špecifické AMPS a pre ktoré bol vydaný akýkoľvek z týchto dokladov:
 - a) civilné typové osvedčenie alebo
 - b) rovnocenný doklad, ktorý uznáva Medzinárodná organizácia civilného letectva;
 - 2. AMPS požívajú ochranu na zabránenie neoprávnenému prístupu do ‚softvéru‘ a
 - 3. AMPS obsahujú aktívny mechanizmus, ktorý prinúti systém, aby nefungoval, ak je odstránený z ‚civilného lietadla‘, v ktorom bol nainštalovaný.

VM 5 **Riadenie a kontrola paľby a súvisiace výstražné a signalizačné zariadenia a systémy; testovacie a zoskupujúce zariadenia a prostriedky obrany, špeciálne konštruované na vojenské účely, a ich špeciálne konštruované súčasti a príslušenstvo:**

- a) Optické zameriavače zbraní, počítače na bombardovanie, zameriavače strelných zbraní a riadiace systémy pre zbrane.
- b) Systémy na zameranie, stanovenie, určenie vzdialenosti, sledovanie a stopovanie cieľa; zariadenia na detekciu, fúziu dát, rozpoznanie alebo identifikáciu a zariadenia na integráciu senzorov.
- c) Prostriedky obrany pre položky uvedené vo VM 5.a alebo VM 5.b.

Poznámka: Na účely VM 5.c zahŕňajú prostriedky obrany detekčné zariadenia.

- d) Zariadenia na skúšobnú prevádzku alebo ladenie, špeciálne konštruované pre položky, ktoré sú uvedené vo VM 5.a, VM 5.b alebo VM 5.c.

VM 6 **Terénne pozemné vozidlá a ich súčasti: Dôležité upozornenie:**

Dôležité upozornenie: V súvislosti s navigačnými a navigačnými zariadeniami pozri VM 11.

- a) Terénne vozidlá a ich súčasti, špeciálne konštruované alebo modifikované na vojenské účely.

▼ **M4**

Na účely VM 6.a výraz terénne vozidlá zahŕňa aj privesy.

b) Ostatné pozemné vozidlá a ich súčasti:

1. Vozidlá, ktoré majú všetky tieto náležitosti:

- a) boli vyrobené alebo upravené pomocou vhodných materiálov alebo súčastí tak, aby zabezpečovali balistickú ochranu na úrovni III (NIJ 0108.01, september 1985, alebo porovnateľná národná norma) alebo lepšiu;
- b) majú prevodovku, ktorá umožňuje predný i zadný pohon súčasne, a to vrátane vozidiel, ktoré majú ďalšie kolesá na účely nesenia nákladu, či už s pohonom, alebo bez;
- c) celková hmotnosť vozidla je viac ako 4 500 kg a
- d) boli navrhnuté a skonštruované alebo modifikované na využitie v teréne.

2. Súčasti, ktoré spĺňajú tieto podmienky:

- a) sú osobitne navrhnuté pre vozidlá uvedené vo VM 6.b.1 a zároveň
- b) zabezpečujú balistickú ochranu na úrovni III (NIJ 0108.01, september 1985, alebo porovnateľná národná norma) alebo lepšiu.

Dôležité upozornenie: Pozri tiež VM 13.a.

Poznámka 1: VM 6.a zahŕňa:

- a) tanky a iné vojenské obrnené vozidlá a vojenské vozidlá vybavené lafetami pre zbrane alebo zariadeniami na kladenie mín alebo na odpálenie streliva, ktoré sú uvedené vo VM 4;
- b) pancierované vozidlá;
- c) obojživelné vozidlá a vozidlá na brodenie sa v hlbokj vode;
- d) vyslobodzovacie vozidlá a vozidlá na ťahanie alebo prepravu munície alebo zbraňových systémov a príslušné zariadenia určené na manipuláciu s nákladmi.

Poznámka 2: Modifikácia terénneho vozidla na vojenské účely uvedená vo VM 6.a zahŕňa konštrukčné, elektrické alebo mechanické zmeny obsahujúce jeden alebo viacero súčastí osobitne konštruovaných na vojenské účely. Takéto súčasti zahŕňajú:

- a) plášte pneumatik, ktoré sú špeciálne konštruované ako nepriestrelné;
- b) pancierovú ochranu dôležitých častí (napr. palivové nádrže alebo kabíny vozidla);
- c) špeciálne výstuže alebo lafety na zbrane;
- d) zatemnenie osvetlenia.

Poznámka 3: VM 6 sa nevzťahuje na civilné vozidlá určené alebo modifikované na prepravu peňazí a iných cenností.

▼ **M4**

Poznámka 4: VM 6 sa nevzťahuje na automobily, ktoré spĺňajú všetky tieto podmienky:

- a) boli vyrobené pred rokom 1946;
- b) neobsahujú položky uvedené v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ a položky vyrobené po roku 1945 s výnimkou kópií pôvodných dielov alebo príslušenstva vozidiel a
- c) ich súčasťou nie sú zbrane uvedené vo VM 1, VM 2 alebo VM 4, pokiaľ tieto zbrane nie sú nefunkčné a neschopné strelby.

VM 7

Chemické alebo biologické toxické látky, látky na potláčanie nepokojov*, rádioaktívne látky, súvisiace zariadenia, súčasti a materiály:

a) Biologické látky alebo rádioaktívne materiály ,prispôbené na použitie vo vojne“ na účely spôsobenia strát na životoch osôb alebo zvierat, poškodenia zariadení alebo poškodenia úrody alebo životného prostredia.

b) Bojové chemické látky (BCH) vrátane nasledujúcich:

1. Nervovoparalytické BCH látky:

a) O-alkyl (rovnajúci sa C₁₀ alebo menší vrátane cykloalkylu) alkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl) – fosfonofluoridáty, ako napríklad:

Sarin (GB): O-izopropyl metylfosfonofluoridát (CAS 107-44-8) a

Soman (GD): O-pinakolyl metylfosfonofluoridát (CAS 96-64-0);

b) O-alkyl (rovnajúci sa C₁₀ alebo menší vrátane cykloalkylu) N, N-dialkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl) fosforamidokyanidáty, ako napríklad:

Tabun (GA): O-etyl N, N-dimetylfosforamidokyanidát (CAS 77-81-6);

c) O-alkyl (H alebo rovnajúci sa C₁₀ alebo menší vrátane cykloalkylu) S-2-dialkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl) aminoetyl alkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl) fosfonotioláty a zodpovedajúce alkylované alebo protonizované soli, ako napríklad:

VX: O-etyl S-(2-diizopropylaminoetyl) metyl fosfonotiolát (CAS 50782-69-9).

2. Pľuzgierotvorné BCH látky:

a) sírne yperity, napríklad:

1. 2-chlóretylchlórmetylsulfid (CAS 2625-76-5);
2. bis(2-chlóretyl) sulfid (CAS 505-60-2);
3. bis(2-chlóretyltio) metán (CAS 63869-13-6);
4. 1,2-bis (2-chlóretyltio) etán (CAS 3563-36-8);
5. 1,3-bis (2-chlóretyltio) -n-propán (CAS 63905-10-2);
6. 1,4-bis(2-chlóretyltio)-n-bután (CAS 142868-93-7);
7. 1,5-bis(2-chlóretyltio)-n-pentán (CAS 142868-94-8);

▼ **M4**

8. bis (2-chlóretyltiometyl) éter (CAS 63918-90-1);
9. bis (2-chlóretyltioetyl) éter (CAS 63918-89-8);
- b) lewisity, ako napríklad:
 1. 2-chlórvinyldichlórarzín (CAS 541-25-3);
 2. tris (2-chlórvinyl) arzín (CAS 40334-70-1);
 3. bis (2-chlórvinyl) chlórarzín (CAS 40334-69-8);
- c) dusíkové yperity, ako napríklad:
 1. HN1: bis (2-chlóretyl) etylamín (CAS 538-07-8);
 2. HN2: bis (2-chlóretyl) metylamín (CAS 51-75-2);
 3. HN3: tris (2-chlóretyl) amín (CAS 555-77-1).
3. Zneschopňujúce BCH látky, ako napríklad:
 - a) 3-chinuklidinyl benzilát (BZ) (CAS 6581-06-2).
4. Vojensky významné herbicidy – defolianty, ako napríklad:
 - a) butyl 2-chlór-4-fluórfenoxyacetát (LNF);
 - b) 2,4,5-trichlórfenoxyoctová kyselina (CAS 93-76-5) zmiešaná s 2,4-dichlórfenoxyoctovou kyselinou (CAS 94-75-7) (Agent Orange) (CAS 39277-47-9).
- c) Binárne a kľúčové prekurzory BCH látok:
 1. alkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl) fosfonyldifluoridy, ako napríklad:

DF: metylfosfonyldifluorid (CAS 676-99-3);
 2. O-alkyl (H alebo rovnajúci sa alebo menší ako C₁₀ vrátane cykloalkylu) O-2-dialkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl) aminoetyl alkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl) fosfony a zodpovedajúce alkylované alebo protonizované soli, ako napríklad:

QL: O-etyl-O-(2-di-izopropylaminoetyl) metylfosfonit (CAS 57856-11-8);
 3. chlórarin: O-izopropyl metylfosfonochloridát (CAS 1445-76-7);
 4. chlórroman: O-pinakolyl metylfosfonochloridát (CAS 7040-57-5).
- d) ‚Látky na potlačanie nepokojov‘, chemické látky tvoriace ich aktívne zložky a ich kombinácie vrátane:
 1. α-brómbenzylkyanid (CA) (CAS 5798-79-8);
 2. [(2-chlórfenyl) metylén] propándinitril, (o-chlórbenzylidénmalonnitril (CS) (CAS 2698-41-1);
 3. 2-chlór-1-fenyletanón, fenylacetylchlorid (ω-chlóracetofenón) (KN) (CAS 532-27-4);
 4. dibenzo-(b,f)-1,4-oxazefín (CR) (CAS 257-07-8);

▼ **M4**

5. 10-chlór-5,10-dihydrofenarazín (chlorid fenarazínu), (adamsit) (DM) (CAS 578-94-9);

6. N-nonanoylmorfolín (MPA) (CAS 5299-64-9).

Poznámka 1: VM 7.d sa nevzťahuje na ,látky na potlačanie nepokojov' samostatne balené na účely osobnej ochrany.

Poznámka 2: VM 7.d sa nevzťahuje na chemické látky tvoriace aktívne zložky a ich kombinácie označené a balené na výrobu potravín alebo lekárske účely.

e) Zariadenia špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské účely, určené alebo upravené na šírenie ktorýchkoľvek z týchto špeciálne určených súčastí:

1. materiály alebo látky uvedené vo VM 7.a, VM 7.b alebo VM 7.d, alebo

2. BCH látky vyrobené z prekursorov uvedených vo VM 7.c.

f) Ochranné a dekontaminačné vybavenie, špeciálne navrhnuté alebo modifikované na vojenské účely, súčastí a chemické zmesi:

1. vybavenie navrhnuté alebo modifikované na ochranu proti materiálom uvedeným vo VM 7.a, VM 7.b alebo VM 7.d a jeho špeciálne navrhnuté súčastí;

2. vybavenie navrhnuté alebo modifikované na dekontamináciu objektov kontaminovaných materiálmi uvedenými vo VM 7.a alebo VM 7.b a jeho špeciálne navrhnuté súčastí;

3. chemické zmesi špeciálne vyvinuté alebo namiešané na dekontamináciu predmetov (objektov) kontaminovaných materiálmi uvedenými vo VM 7.a alebo VM 7.b.

Poznámka: VM 7.f.1 zahŕňa:

a) klimatizačné jednotky špeciálne navrhnuté alebo upravené na filtráciu vzduchu kontaminovaného rádioaktívnymi, biologickými alebo bojovými chemickými látkami;

b) ochranné odevy.

Dôležité upozornenie: V súvislosti s ochrannými maskami, ochranným a dekontaminačným vybavením pozri tiež položku 1A004 v Zozname položiek dvojakeho použitia EÚ.

g) Vybavenie špeciálne navrhnuté alebo modifikované na vojenské účely, na zisťovanie alebo identifikáciu materiálov uvedených vo VM 7.a, VM 7.b alebo VM 7.d a jeho špeciálne navrhnuté súčastí.

Poznámka: VM 7.g sa nevzťahuje na osobné dozimetre na záznam dávky ožiarenia.

Dôležité upozornenie: Pozri tiež položku 1A004 v Zozname položiek dvojakeho použitia EÚ.

h) ,Biopolyméry' špeciálne navrhnuté alebo spracované na identifikáciu bojových chemických látok uvedených vo VM 7.b a kultúry špecifických druhov buniek používaných na ich výrobu.

▼ **M4**

- i) „Biokatalyzátory“ na dekontamináciu alebo zničenie BCH látok a ich biologické systémy:
1. „biokatalyzátory“ špeciálne určené na dekontamináciu alebo zničenie BCH látok, uvedených vo VM 7.b, ktoré sú výsledkom priamej laboratórnej selekcie alebo genetickej manipulácie biologických systémov;
 2. biologické systémy obsahujúce genetické informácie špecifické pre produkciu „biokatalyzátorov“ kontrolovaných VM 7.i.1:
 - a) „expresné vektory“;
 - b) vírusy;
 - c) bunkové kultúry.

Poznámka 1: VM 7.b a VM 7.d sa nevzťahujú na tieto látky:

- a) chlórkyán (CAS 506-77-4). Pozri položku IC450 a.5 v Zozname položiek dvojakého použitia EÚ;
- b) kyanovodík (CAS 74-90-8);
- c) chlór (CAS 7782-50-5);
- d) karbonyl chlorid (fosgén) (CAS 75-44-5). Pozri položku IC450.a.4 v Zozname položiek dvojakého použitia EÚ;
- e) difosgén (trichlórmetyl-chlórformiát) (CAS 503-38-8);
- f) nepoužíva sa od roku 2004;
- g) xylylbromid, orto: (CAS 89-92-9); meta: (CAS 620-13-3), para: (CAS 104-81-4);
- h) benzylbromid (CAS 100-39-0);
- i) benzyljodid (CAS 620-05-3);
- j) brómacetón (CAS 598-31-2);
- k) brómkyán (CAS 506-68-3);
- l) brómmetyletylketón (CAS 816-40-0);
- m) chlóracetón (CAS 78-95-5);
- n) etyljódacetát (CAS 623-48-3);
- o) jódacetón (CAS 3019-04-3);
- p) chlórpicrín (CAS 76-06-2). Pozri položku IC450.a.7 v Zozname položiek dvojakého použitia EÚ.

Poznámka 2: Kultúry buniek a biologických systémov uvedené vo VM 7.h a VM 7.i.2 sú výlučné a tieto podpoložky sa nevzťahujú na bunky alebo biologické systémy na civilné účely, ako napríklad poľnohospodárske, farmaceutické, lekárske, veterinárne, environmentálne účely, odpadové hospodárstvo alebo potravinársky priemysel.

▼ **M4**

VM 8

„Energetické materiály“ a súvisiace látky:

Dôležité upozornenie 1: Pozri tiež položku 1C011 v Zozname položiek dvojakého použitia EÚ.

Dôležité upozornenie 2: Nálože a zariadenia: pozri VM 4 a položku 1A008 v Zozname položiek dvojakého použitia EÚ.

Technické poznámky:

1. Na účely VM 8 predstavujú zmesi zoskupenia dvoch alebo viacerých látok minimálne s jednou látkou uvedenou v podpoložkách VM 8.

2. Akákoľvek látka uvedená v zozname podpoložiek VM 8 je predmetom tohto zoznamu aj vtedy, ak sa používa v iných aplikáciách, ako je uvedené (napríklad TAGN sa prevažne používa ako výbušnina, ale môže sa použiť aj ako palivo alebo oxidačné činidlo).

a) „Výbušniny“ a ich zmesi:

1. ADNBF (aminodinitrobenzofuroxán alebo 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazán-1-oxid) (CAS 97096-78-1);
2. BNCP (cis-bis (5-nitrotetraazolato) tetra amín-kobalt (III) perchlorát) (CAS 117412-28-9);
3. CL-14 (diamino dinitrobenzofuroxán alebo 5,7-diamino-4,6-dinitrobenzofurazán-1-oxid) (CAS 117907-74-1);
4. CL-20 (HNIW alebo hexanitrohexaazaizowurtzitan) (CAS 135285-90-4); chlátráty z CL-20 (pozri tiež VM 8.g.3 a g.4, ktoré uvádzajú ich „prekuzory“);
5. CP (2-(5-kyanotetraazolato) penta amín-kobalt (III) perchlorát) (CAS 70247-32-4);
6. DADE (1,1-diamino-2,2-dinitroetylén, FOX7) (CAS 145250-81-3);
7. DATB (diaminotrinitrobenzén) (CAS 1630-08-6);
8. DDFP (1,4-dinitrodifurazanopiperazín);
9. DDPO (2,6-diamino-3,5-dinitropyrazín-1-oxid, PZO) (CAS 194486-77-6);
10. DIPAM (3,3'-diamino-2,2',4,4',6,6'-hexanitrobifenyl alebo dipikramid) (CAS 17215-44-0);
11. DNGU (DINGU alebo dinitroglykoluril) (CAS 55510-04-8);
12. furazány:
 - a) DAAOF (diaminoazoxyfurazán);
 - b) DAAzF (diaminoazofurazán) (CAS 78644-90-3);
13. HMX a deriváty (pozri tiež VM 8.g.5, ktorý uvádza jeho „prekuzory“):
 - a) HMX (cyklotetrametyléntetranitramín, oktahydro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7 tetrazín, 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetraza-cyklootán, oktogén) (CAS 2691-41-0);
 - b) difluóroaminované analógové HMX;
 - c) K-55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazabicyklo [3,3,0]-oktánón-3, tetranitrosemiglykoluril alebo keto-bicyklické HMX) (CAS 130256-72-3);

▼ **M4**

14. HNAD (hexanitroadamantán) (CAS 143850-71-9);
15. HNS (hexanitrostilbén) (CAS 20062-22-0);
16. imidazoly:
 - a) BNNII (oktahydro-2,5-bis(nitroimino)imidazo [4,5-d]imidazol);
 - b) DNI (2,4-dinitroimidazol) (CAS 5213-49-0);
 - c) FDIA (1-fluór-2,4-dinitroimidazol);
 - d) NTDNIA (N-(2-nitrotriazolo)-2,4-dinitroimidazol);
 - e) PTIA (1-pikryl-2,4,5-trinitroimidazol);
17. NTNMH (1-(2-nitrotriazolo)-2-dinitrometylén hydrazín);
18. NTO (ONTA alebo 3-nitro-1,2,4-triazol-5-ón) (CAS 932-64-9);
19. polynitrokubány s viac ako štyrmi nitroskupinami;
20. PYX (2,6-bis(pikrylamino)-3,5-dinitropyridín) (CAS 38082-89-2);
21. RDX a deriváty:
 - a) RDX (cyklotrimetyléntrinitramín, cyklonit, T4, hexahydro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazín, 1,3,5-trinitro-1,3,5-triazio-cyklohexán, hexogén) (CAS 121-82-4);
 - b) keto-RDX (K-6 alebo 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazacyclohexanón) (CAS 115029-35-1);
22. TAGN (triaminoguanidinnitrát) (CAS 4000-16-2);
23. TATB (triaminotrinitrobenzén) (CAS 3058-38-6) (pozri tiež VM 8.g.7, ktorý uvádza jeho ‚prekurzory‘);
24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrabis(difluóramín) oktahydro-1,5-dinitro-1,5-diazocín);
25. tetrazoly:
 - a) NTAT (nitrotriazol aminotetrazol);
 - b) NTNT (1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetrazol);
26. tetryl (trinitrofenylmetylnitroamín) (CAS 479-45-8);
27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadekalín) (CAS 135877-16-6)(pozritiežVM8.g.6,ktorýuvádzajeho,prekurzory‘);
28. TNAZ(1,3,3-trinitroazetidín)(CAS97645-24-4)(pozritiežVM8g.2,ktorýuvádzajeho,prekurzory‘);
29. TNGU (SORGUYL alebo tetranitroglykoluril) (CAS 55510-03-7);
30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-pyridazino[4,5-d]pyridazín) (CAS 229176-04-9);
31. triazíny:
 - a) DNAM (2-oxy-4,6-dinitroamino-s-triazín) (CAS 19899-80-0);
 - b) NNHT (2-nitroimino-5-nitro-hexahydro-1,3,5-triazín) (CAS 130400-13-4);

▼ M4

32. triazoly:
- a) 5-azido-2-nitrotriazol;
 - b) ADHTDN (4-amino-3,5-dihydrazino-1,2,4-triazol dini-tramid) (CAS 1614-08-0);
 - c) ADNT (1-amino-3,5-dinitro-1,2,4-triazol);
 - d) BDNTA ([bis-dinitrotriazol]amín);
 - e) DBT (3,3'-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazol) (CAS 30003-46-4);
 - f) DNBT (dinitrobistriazol) (CAS 70890-46-9);
 - g) od roku 2010 sa nepoužíva;
 - h) NTDNT (1-N-(2-nitrotriazol) 3,5-dinitrotriazol);
 - i) PDNT (1-pikryl-3,5-dinitrotriazol);
 - j) TACOT (tetranitrobenzotriazolobenzotriazol) (CAS 25243-36-1);
33. výbušniny neuvedené inde vo VM 8.a, ktoré majú niektorú z týchto vlastností:
- a) detonačná rýchlosť presahujúca 8 700 m/s pri maximálnej hustote alebo
 - b) detonačný tlak presahujúci 34 GPa (340 kbar);
34. organické výbušniny neuvedené inde vo VM 8.a, ktoré majú všetky tieto vlastnosti:
- a) detonačný tlak 25 GPa (250 kbar) alebo viac a
 - b) zostávajú stabilné pri teplotách 523 K (250 °C) alebo vyšších počas 5 minút alebo dlhšie.
- b) „Propelenty“ (palivo do raketových motorov):
1. akýkoľvek tuhý „propelent“ triedy 1.1 podľa klasifikácie Organizácie Spojených národov (OSN) 1.1 s teoretickým špecifickým impulzom (za štandardných podmienok) viac ako 250 sekúnd pre nekovové alebo viac ako 270 sekúnd pre hliníkové zloženia;
 2. akýkoľvek tuhý „propelent“ triedy 1.3 podľa OSN s teoretickým špecifickým impulzom (za štandardných podmienok) viac ako 230 sekúnd pre nehalogenizované, 250 sekúnd pre nekovové zloženia a 266 sekúnd pre kovové zloženia;
 3. „propelenty“ so silovou konštantou väčšou ako 1 200 kJ/kg;
 4. „propelenty“, ktoré sú schopné lineárne udržiavať ustálené horenie s rýchlosťou vyššou ako 38 mm/s za štandardných podmienok (merané vo forme blokovaného samostatného vlákna) s hodnotou 6,89 MPa (68,9 bar) tlaku a 294 K (21 °C);
 5. „propelenty“ s modifikovanou dvojitou bázou elastoméru (EMCDB) s rozpínavosťou pri maximálnom namáhaní vyššou ako 5 % pri teplote 233 K (-40 °C);
 6. akékoľvek „propelenty“, ktoré obsahujú látky uvedené vo VM 8.a;
 7. „propelenty“ neuvedené inde v zozname vojenského materiálu EÚ, osobitne navrhnuté na vojenské použitie.

▼ **M4**

c) ‚Pyrotechnické látky‘, palivá a súvisiace látky a ich zmesi:

1. palivá do leteckých motorov špeciálne namiešané na vojenské účely;

Poznámka: Palivá leteckých motorov, ktoré sú kontrolované VM 8 c.1, sú hotovými výrobkami, a nie ich zložkami.

2. alán (hydrid hliníka) (CAS 7784-21-6);
3. karborány; dekarborán (CAS 17702-41-9); pentaborány (CAS 19624-22-7 a 18433-84-6) a ich deriváty;
4. hydrazín a deriváty (pozri tiež VM 8.d.8 a d.9 pre oxidujúce deriváty hydrazínu):
 - a) hydrazín (CAS 302-01-2) v koncentráciách 70 % alebo vyšších;
 - b) monometyl hydrazín (CAS 60-34-4);
 - c) symetrický dimetyl hydrazín (CAS 540-73-8);
 - d) nesymetrický dimetyl hydrazín (CAS 57-14-7);

Poznámka: VM 8.c.4.a sa nevzťahuje na ‚zmesi‘ hydrazínu, ktoré sú špeciálne namiešané pre riadenie procesov korózie.

5. kovové palivá vo forme sférických, atomizovaných, sféroidných, vločkových alebo drvených častíc, vyrobené z materiálu pozostávajúceho z 99 % alebo viac akejkoľvek z týchto zložiek:

a) kovy a ich zmesi:

1. berýlium (CAS 7440-41-7) v časticiach s veľkosťou menšou ako 60 µm alebo
2. železný prášok (CAS 7439-89-6) s časticami s veľkosťou 3 µm alebo menšou vytvorený redukciou oxidu železa vodíkom;

b) zmesi, ktoré obsahujú akékoľvek z týchto zložiek:

1. zirkónium (CAS 7440-67-7), horčík (CAS 7439-95-4) alebo ich zlúčeniny s veľkosťou častíc menšou ako 60 µm alebo
2. palivá z bóru (CAS 7440-42-8) alebo karbidu tetrabóru (CAS 12069-32-8) s čistotou 85 % alebo vyššou a veľkosťou častíc menšou ako 60 µm;

Poznámka 1: VM 8.c.5 sa vzťahuje na výbušniny a palivá bez ohľadu na to, či kovy alebo zliatiny sú zapuzdrené do hliníka, horčíka, zirkónia alebo berýlia.

Poznámka 2: VM 8.c.5.b sa vzťahuje iba na kovové palivá vo forme častíc, ak sa zmiešavajú s inými látkami na účely vytvorenia zmesi špeciálne namiešanej na vojenské účely, ako sú napr. suspenzie pohonných látok, tuhé pohonné látky alebo pyrotechnické zmesi.

Poznámka 3: VM 8.c.5.b.2 sa nevzťahuje na bór a karbid tetrabóru obohatený o bór-10 (20 % alebo viac celkového obsahu bóru-10).

▼ **M4**

6. vojenské materiály obsahujúce zahusťovacie prísady pre uhľovodíkové palivá špeciálne namiešané na používanie v plameňometoch alebo zápalnej munícii, ako napríklad kovové stearáty alebo palmáty [napríklad oktal (CAS 637-12-7)] a zahusťovacie prísady M1, M2, a M3;
7. chloristany, chlorečnany a chrómany zmiešané s práškovým kovem alebo s inými zložkami vysokoenergetických palív;
8. sférický hliníkový prášok (CAS 7429-90-5) s veľkosťou častíc 60 μm alebo menšou, vyrobené z materiálu s obsahom hliníka 99 % alebo väčším;
9. subhydrid titánu (TiH_n) stechiometrickej ekvivalencie n = 0,65 – 1,68.

d) Oxidačné činidlá a ich zmesi:

1. ADN (dinitroamid amoniaku alebo SR 12) (CAS 140456-78-6);
2. AP (chloristan amónny) (CAS 7790-98-9);
3. zlúčeniny zložené z fluóru a ktorejkoľvek z nasledujúcich látok:
 - a) iné halogény;
 - b) kyslík alebo
 - c) dusík.

Poznámka 1: VM 8.d.3 sa nevzťahuje na fluorid chloritý (CAS 7790-91-2).

Poznámka 2: VM 8.d.3 sa nevzťahuje na fluorid dusitý (CAS 7783-54-2) v plynnom skupenstve.

4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetidín) (CAS 78246-06-7);
5. HAN (dusičnan hydroxylamónny) (CAS 13465-08-2);
6. HAP (chloristan hydroxylamónny) (CAS 15588-62-2);
7. HNF (hydrazinium nitroformiát) (CAS 20773-28-8);
8. nitrát hydrazínu (CAS 37836-27-4);
9. chloristan hydrazínu (CAS 27978-54-7);
10. kvapalné oxidačné činidlá obsiahnuté v alebo obsahujúce inhibovanú kyselinu dusičnú s červeným dymom (IRFNA) (CAS 8007-58-7).

Poznámka: VM 8.d.10 sa nevzťahuje na neinhibovanú kyselinu dusičnú s červeným dymom.

e) Spojovacie látky, zmäkčovadlá, monoméry a polyméry:

1. AMMO (azidometylmetyloketán a jeho polyméry) (CAS 90683-29-7) (pozri tiež VM 8.g.1, ktorý uvádza jeho ‚prekurzory‘);
2. BAMO (bisazidometyloketán a jeho polyméry) (CAS 17607-20-4) (pozri tiež VM 8.g.1, ktorý uvádza jeho ‚prekurzory‘);
3. BDNPA (bis (2,2-dinitropropyl)acetál) (CAS 5108-69-0);
4. BDNPF (bis (2,2-dinitropropyl)formál) (CAS 5917-61-3);
5. BTTN (butántrioltrinitrát) (CAS 6659-60-5) (pozri tiež VM 8.g.8, ktorý uvádza jeho ‚prekurzory‘);

▼ **M4**

6. energetické monoméry, zmäkčovadlá alebo polyméry špeciálne namiešané na vojenské účely, ktoré obsahujú ktorúkoľvek z týchto skupín:
 - a) nitroskupiny;
 - b) azidoskupiny;
 - c) nitrátové skupiny;
 - d) nitrázové skupiny alebo
 - e) difluóraminoskupiny;
 7. FAMA0 (3-difluóraminometyl-3-azidometyl oxetán) a jeho polyméry;
 8. FEFO (bis-(2-fluór-2,2-dinitroetyl) formál) (CAS 17003-79-1);
 9. FPF-1 (poly-2,2,3,3,4,4-hexafluórpentán-1,5-diol formál) (CAS 376-90-9);
 10. FPF-3 (poly-2,4,4,5,5,6,6-heptafluór-2-tri-fluórmetyl-3-oxaheptán-1,7-diol formál);
 11. GAP (glycidylazid polymér) (CAS 143178-24-9) a jeho deriváty;
 12. HTPB (polybutadién ukončený hydroxylovou skupinou) s funkčnosťou hydroxylovej skupiny rovnajúcou sa alebo vyššou ako 2,2 a nižšou alebo rovnajúcou sa 2,4 a hydroxylovej hodnoty nižšej ako 0,77 meq/g a s viskozitou pri teplote 30 °C menšou ako 47 poise (CAS 69102-90-5);
 13. poly(epichlórhydrín) s funkčnosťou alkoholovej skupiny s molekulovou hmotnosťou menšou ako 10 000:
 - a) poly(epichlórhydríndiol);
 - b) poly(epichlórhydríntriol);
 14. NENA (nitrátoetylnitramínové zlúčeniny) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 a 85954-06-9);
 15. PGN (poly-GLYN, polyglycidylnitrát alebo poly (nitrátometyl oxirán) (CAS 27814-48-8);
 16. poly-NIMMO (polynitrátometylmetyloxetán) alebo poly-NMMO (poly[3-nitrátometyl-3-metyloxetán]) (CAS 84051-81-0);
 17. polynitroortokarbonáty;
 18. TVOPA (1,2,3-tris[1,2-bis(difluóramino)etoxy] propán alebo tris vinoxyl propán adukt) (CAS 53159-39-0).
- f) „Prísady“:
1. zásaditý salicylát medi (CAS 62320-94-9);
 2. BHEGA (bis-(2-hydroxyetyl) glykolamid) (CAS 17409-41-5);
 3. BNO (butadiénitriloxid);
 4. deriváty ferocénu:
 - a) butacén (CAS 125856-62-4);
 - b) katocén(2,2-bis-etylferocenylpropán)(CAS 37206-42-1);
 - c) ferocén karboxylové kyseliny vrátane:
 - ferocén karboxylovej kyseliny CAS 1271-42-7);
 - 1,1'-ferocén dikarboxylovej kyseliny (CAS 1293-87-4);

▼ **M4**

- d) n-butyl-ferocén (CAS 31904-29-7);
 - e) iné adukované polymérové deriváty ferocénu;
 - 5. beta-resorcylát olova (CAS 20936-32-7);
 - 6. citrát olova (CAS 14450-60-3);
 - 7. olovnato-meďnaté cheláty beta-resorcylátu alebo salicylátov (CAS 68411-07-4);
 - 8. maleát olova (CAS 19136-34-6);
 - 9. salicylát olova (CAS 15748-73-9);
 - 10. stannát olova (CAS 12036-31-6);
 - 11. MAPO (tris-1-(2-metyl)aziridiny fosfín oxid) (CAS 57-39-6); BOBBA 8 (bis(2-metyl aziridiny) 2-(2-hydroxypropánoxy) propylamino fosfín oxid) a iné deriváty MAPO;
 - 12. metyl BAPO (bis(2-metyl aziridiny) metylamino fosfín oxid) (CAS 85068-72-0);
 - 13. N-metyl-p-nitroanilín (CAS 100-15-2);
 - 14. 3-nitrazo-1,5-pentán diizokyanát (CAS 7406-61-9);
 - 15. organokovové spojovacie látky:
 - a) titaničitan neopentyl[diallyl]oxy, tri[dioktyl] fosfát (CAS 103850-22-2); známy tiež ako titán IV, 2,2[bis 2-propenolát-metyl, butanolát, tris (dioktyl) fosfát] (CAS 110438-25-0) alebo LICA 12 (CAS 103850-22-2);
 - b) titán IV, [(2-propenolát-1) metyl, n-propanolátmetyl] butanolát-1, tris[dioktyl] pyrofosfát alebo KR3538;
 - c) titán IV, [(2-propenolát-1) metyl, n-propanolátmetyl] butanolát-1, tris(dioktyl)fosfát;
 - 16. polykvanodifluórminoetylénoxid;
 - 17. polyfunkčné aziridínové amidy s izoftalátovými, trimesickými (BITA alebo butylénimín trimesamid), izokyanurickými alebo trimetyladipickými štruktúrami hlavného reťazca a 2-metylovými alebo 2-etylovými náhradami na aziridínovom prstenci;
 - 18. propylénimín (2-metylaziridín) (CAS 75-55-8);
 - 19. práškový oxid železitý (Fe₂O₃) (CAS 1317-60-8) so špecifickým povrchom viac ako 250 m²/g a s priemernou veľkosťou častíc 3,0 nm alebo menšou;
 - 20. TEPAN (tetraetylénpentaamínakrylonitril) (CAS 68412-45-3); kvanoetylované polyamíny a ich soli;
 - 21. TEPANOL (tetraetylénpentaamínakrylonitrilglycidol) (CAS 68412-46-4); kvanoetylované polyamíny adukované s glycidolom a ich soli;
 - 22. TPB (trifenyl bizmut) (CAS 603-33-8).
- g) ‚Prekurzory‘:

Dôležité upozornenie: Vo VM 8.g sa odkazuje na uvedené ‚energetické materiály‘ vyrobené z týchto látok.

▼ **M4**

1. BCMO (bischlórmetryloxtán) (CAS 142173-26-0) (pozri tiež VM8.e.1 a e.2);
2. soľ dinitroazetidín-t-butylu (CAS 125735-38-8) (pozri tiež VM 8.a.28);
3. HBIW (hexabenzylhexaazaizowurtzitan) (CAS 124782-15-6) (pozri tiež VM 8.a.4);
4. TAIW (tetraacetyldibenzylhexaazaizowurtzitan) (pozri tiež VM 8.a.4) (CAS 182763-60-6);
5. TAT (1,3,5,7 tetraacetyl-1,3,5,7-tetraaza cyklo-oktán) (CAS 41378-98-7) (pozri tiež VM 8.a.13);
6. 1,4,5,8-tetraazadekalín (CAS 5409-42-7) (pozri tiež VM 8.a.27);
7. 1,3,5-trichlórbenzén (CAS 108-70-3) (pozri tiež VM 8.a.23);
8. 1,2,4-trihydroxybután (1,2,4-butántriol) (CAS 3068-00-6) (pozri tiež VM 8.e.5).

***Poznámka 1:** VM 8 sa nevzťahuje na nasledujúce látky, pokiaľ nie sú zlúčené alebo zmiešané s 'energetickým materiálom' uvedeným vo VM 8.a alebo s práškovými kovmi uvedenými vo VM 8.c:*

- a) pikrát amónny (CAS 131-74-8);
- b) čierny pušný prach;
- c) hexanitrodifenylamín (CAS 131-73-7);
- d) difluóramín (CAS 10405-27-3);
- e) nitrátový škrob (CAS 9056-38-6);
- f) dusičnan draselný (CAS 7757-79-1);
- g) tetranitronaftalén;
- h) trinitroanizol;
- i) trinitronaftalén;
- j) trinitroxylén;
- k) N-pyrolidinón; 1-metyl-2-pyrolidinón (CAS 872-50-4);
- l) dioktylmaleát (CAS 142-16-5);
- m) etylhexylakrylát (CAS 103-11-7);
- n) trietylhlínik (TEA) (CAS 97-93-8), trimetylhlínik (TMA) (CAS 75-24-1) a iné pyroforické alkyly kovov a arylu lítia, sodíka a horčíka, zinku alebo bóru;
- o) nitrocelulóza (CAS 9004-70-0);
- p) nitroglycerín (alebo glyceroltrinitrát, trinitroglycerín) (NG) (CAS 55-63-0);
- q) 2,4,6-trinitrotoluén (TNT) (CAS 118-96-7);
- r) etyléndiamíndinitrát (EDDN) (CAS 20829-66-7);
- s) pentaerytritoltrinitrát (PETN) (CAS 78-11-5);

▼ **M4**

- t) azid olova (CAS 13424-46-9), normálny styfnát olova (CAS 15245-44-0) a zásaditý styfnát olova (CAS 12403-82-6), výbušné pušné prachy alebo zlúčeniny pušných prachov obsahujúce azidy alebo azidové komplexy;
- u) trietylenglykoldinitrát (TEGDN) (CAS 111-22-8);
- v) 2,4,6-trinitrorezorcinol (styfnová kyselina) (CAS 82-71-3);
- w) dietyldifenyl močovina (CAS 85-98-3); dimetyldifenyl močovina (CAS 611-92-7); metyletyldifenyl močovina [centrality];
- x) N,N-difenylmočovina (nesymetrická difenylmočovina) (CAS 603-54-3);
- y) metyl-N,N-difenylmočovina (metyl nesymetrická difenylmočovina) (CAS 13114-72-2);
- z) etyl-N,N-difenylmočovina (etyl nesymetrická difenylmočovina) (CAS 64544-71-4);
- aa) 2-nitrodifenylamín (2-NDPA) (CAS 119-75-5);
- bb) 4-nitrodifenylamín (4-NDPA) (CAS 836-30-6);
- cc) 2,2-dinitropropanol (CAS 918-52-5);
- dd) nitroguanidín (CAS 556-88-7) (pozri položku IC011.d v zozname položiek dvojakého použitia EÚ).

Poznámka 2: VM 8 sa nevzťahuje na chloristan amónny (VM 8.d.2) a na NTO (VM 8 a.18) špeciálne upravené a namiešané na civilné použitie v zariadeniach na výrobu plynu, ktoré súčasne spĺňajú všetky tieto podmienky:

- a) ide o zlúčeninu alebo zmes s neaktívnymi termoseťovými spojovacími látkami alebo zmäkčovadlami;
- b) maximálne množstvo chloristanu amónneho (VM 8.d.2) nepresahuje 80 % hmotnosti aktívneho materiálu;
- c) obsahujú najviac 4 g NTO (VM 8 a.18) a
- d) hmotnosť jednotlivého kusu je nižšia ako 250 g.

VM 9

Vojenské plavidlá (hladinové alebo podvodné), špeciálne námorné zariadenia, príslušenstvo, súčasti a iné hladinové plavidlá:

Dôležité upozornenie: V súvislosti s navádzacími a navigačnými zariadeniami pozri VM 11.

a) Plavidlá a súčasti:

1. Plavidlá (hladinové alebo podvodné) špeciálne navrhnuté a skonštruované alebo modifikované na vojenské účely bez ohľadu na aktuálny stav opravy alebo prevádzkových podmienky a obsahujúce alebo neobsahujúce nosné zbraňové systémy alebo opancierovanie, trupy lodí alebo ich časti pre takéto plavidlá a súčasti špeciálne navrhnuté na vojenské účely.

▼ M4

2. Iné hladinové plavidlá ako plavidlá uvedené vo VM 9.a.1, ktoré majú na plavidle pripevnené alebo doň zabudované:

- a) automatické zbrane kalibru 12,7 mm alebo viac uvedené vo VM 1 alebo zbrane uvedené vo VM 2, VM 4, VM 12 alebo VM 19 alebo ‚osadenia‘ či montážne miesta pre tieto zbrane.

Technická poznámka:

‚Osadenie‘ sa vzťahuje na uchytenie zbrane alebo zosilnenie konštrukcie na účely inštalácie zbraní.

- b) systémy riadenia paľby uvedené vo VM 5;
c) s obidvoma týmito vlastnosťami:

1. ‚chemická, biologická, rádiologická a jadrová ochrana (CBRN)‘ a
2. ‚zvlhčovací alebo omývací dekontaminačný systém‘ určený na dekontaminačné účely, alebo

Technické poznámky:

1. ‚CBRN ochrana‘ je uzavretý vnútorný priestor s funkciami, ako je napr. ochrana proti pretlaku, izolácia ventilačných systémov, obmedzený počet vetracích otvorov s filtrami CBRN a obmedzený počet vchodov pre posádku so vzduchovými uzávermi.

2. ‚Zvlhčovací alebo omývací dekontaminačný systém‘ je systém ostrekovania morskou vodou, ktorý dokáže súčasne zvlhčovať vonkajšiu konštrukciu a paluby plavidla.

d) aktívne obranné zbraňové systémy uvedené vo VM 4.b, VM 5.c alebo VM 11a, ktoré majú ktorúkoľvek z týchto charakteristík:

1. ‚ochrana CBRN‘;
2. trup plavidla a vrchná konštrukcia špeciálne navrhnutá na zníženie profilu detekovateľného radarom;
3. zariadenia na zníženie tepelného rozlíšenia (napr. systém chladenia výfukových plynov) okrem zariadení špeciálne navrhnutých na zvýšenie celkovej účinnosti energetickej centrály alebo zníženie vplyvu na životné prostredie alebo
4. demagnetizačný systém navrhnutý na zníženie magnetických rozlišovacích znakov celého plavidla.

b) Motory a pohonné systémy špeciálne konštruované a navrhnuté na vojenské účely a ich súčasti špeciálne konštruované na vojenské účely:

1. Dieselové motory špeciálne navrhnuté a skonštruované pre ponorky so všetkými týmito charakteristikami:

- a) energetický výkon 1,12 MW (1 500 koní) alebo väčší a
- b) rýchlosť otáčok 700 rpm alebo väčšia.

2. Elektrické motory špeciálne navrhnuté a skonštruované pre ponorky, ktoré majú všetky tieto charakteristiky:

- a) energetický výkon väčší ako 0,75 MW (1 000 koní);
- b) rýchly spätný chod;

▼ M4

- c) chladenie kvapalinou a
 - d) úplne uzatvorené.
3. Nemagnetické dieselové motory, ktoré majú všetky tieto charakteristiky:
- a) energetický výkon 37,3 MW (50 koní) alebo väčší a
 - b) nemagnetický obsah presahujúci 75 % z celkovej hmotnosti.
4. ‚Pohon nezávislý od vzduchu‘ (AIP) špeciálne navrhnutý pre ponorky;

Technická poznámka

‚Pohon nezávislý od vzduchu‘ (AIP) umožňuje pohonnému systému ponorených ponoriek fungovať bez prísunu atmosférického kyslíka dlhšie, ako by to inak umožnili batérie. Na účely VM 9.b.4 AIP nezahŕňajú pohonné systémy využívajúce jadrovú energiu.

- c) Snímacie zariadenia používané pod vodou, špeciálne navrhnuté a skonštruované na vojenské účely, a ich ovládanie a súčasti špeciálne navrhnuté a skonštruované na vojenské účely.
- d) Protiponorkové a protitorpédové ochranné siete špeciálne navrhnuté a skonštruované na vojenské účely.
- e) Nepoužíva sa od roku 2003.
- f) Zariadenia na prienik do trupov plavidiel a konektory špeciálne navrhnuté a skonštruované na vojenské účely, ktoré umožňujú interakciu s externými zariadeniami plavidiel, a súčasti špeciálne navrhnuté a skonštruované na vojenské účely;

Poznámka: VM 9.f zahŕňa konektory pre plavidlá obsahujúce jeden alebo viacero vodičov koaxiálneho alebo vlnovodného typu a zariadenia na prienik do trupov pre plavidlá, ktoré sú schopné zachovať si nepriepustnosť zvonku a udržať si požadované charakteristiky v morskej hĺbke presahujúcej 100 m, a konektory z optických vlákien a zariadenia na prienik do trupov plavidiel z optických vlákien špeciálne navrhnuté a určené na vysielanie ‚lasrového‘ lúča bez ohľadu na hĺbku. VM 9.f sa nevzťahuje na bežné pohonové hriadele a hydrodynamické zariadenia na prienik do trupov plavidiel trupov s riadenou osou.

- g) Tlmičové ložiská a ich súčasti a zariadenia obsahujúce tieto ložiská, špeciálne navrhnuté a skonštruované na vojenské účely, ktoré majú ktorúkoľvek z týchto charakteristík:
 - 1. plynové alebo magnetické vznášanie;
 - 2. riadenie aktívnych rozlišovacích znakov alebo
 - 3. riadenie potláčania vibrácií.

VM 10

‚Lietadlá‘, ‚prostriedky ľahšie ako vzduch‘, bezpilotné vzdušné prostriedky (‚UAV‘), letecké motory a zariadenia ‚lietadiel‘, súvisiace zariadenia a súčasti špeciálne navrhnuté a skonštruované alebo upravené na vojenské účely:

Dôležité upozornenie: V súvislosti s navádzacími a navigačnými zariadeniami pozri VM 11.

▼ **M4**

- a) ‚Lietadlá‘ s posádkou a ‚vzdušné dopravné prostriedky ľahšie ako vzduch‘, pre ne špeciálne navrhnuté a skonštruované súčasti.
- b) Od roku 2011 sa nepoužíva.
- c) Bezpilotné lietadlá a súvisiace zariadenia a ich špeciálne navrhnuté súčasti:
1. bezpilotné vzdušné prostriedky („UAV“), diaľkovo ovládané letecké prostriedky (RPV) a samostatné programovateľné prostriedky a bezpilotné ‚prostriedky ľahšie ako vzduch‘;
 2. odpaľovacie zariadenia, vyslobodzovacie zariadenia a zariadenia pozemnej podpory;
 3. zariadenia navrhnuté na velenie alebo riadenie.
- d) Hnacie letecké motory a ich špeciálne navrhnuté súčasti.
- e) Zariadenia lietadiel zabezpečujúce doplňovanie paliva vo vzduchu, špeciálne navrhnuté a skonštruované alebo modifikované na nižšie uvedené účely, a ich špeciálne navrhnuté súčasti:
1. ‚lietadlá‘ uvedené vo VM 10.a alebo
 2. bezpilotné lietadlá uvedené vo VM 10.c.
- f) ‚Pozemné zariadenia‘ navrhnuté a skonštruované špeciálne pre lietadlá uvedené vo VM 10.a alebo letecké motory uvedené vo VM 10.d.

Technická poznámka:

‚Pozemné zariadenia‘ zahŕňajú tlakové zariadenia na doplňovanie paliva a zariadenia navrhnuté na zjednodušenie operácií vo vyhradených oblastiach.

- g) Záchranné zariadenia pre osádku lietadla, bezpečnostné zariadenia a iné zariadenia na núdzový únik osádky, ktoré nie sú uvedené vo VM 10.a, navrhnuté pre ‚lietadlá‘ uvedené vo VM 10.a.

Poznámka: Vo VM 10.g sa nestanovujú pravidlá vzťahujúce sa na prilby osádky lietadiel, ktoré nezahŕňajú alebo nemajú podpory ani príslušenstvo pre zariadenia uvedené v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ.

Pozn.: Prilby pozri aj vo VM 13.c.

- h) Padáky, padákové krídla a ďalej uvedené súvisiace zariadenia a ich špeciálne navrhnuté súčasti:
1. padáky nešpecifikované inde v zozname vojenského materiálu EÚ;
 2. padákové krídla;
 3. zariadenie špeciálne navrhnuté pre parašutistov vo veľkých výškach (napr. obleky, špeciálne prilby, dýchacie systémy, navigačné zariadenia).
- i) Vybavenie pre riadené otváracie zoskoky alebo automatické pilotné systémy pre náklady zhadzované padákom.

Poznámka 1: VM 10.b sa nevzťahuje na ‚lietadlá‘ a ‚vzdušné dopravné prostriedky ľahšie ako vzduch‘ ani na ich varianty špeciálne skonštruované na vojenské použitie, ktoré majú všetky tieto charakteristiky:

▼ **M4**

- a) nejde o bojové lietadlá;
- b) nie sú konfigurované na vojenské účely a nie sú vybavené zariadeniami ani príslušenstvom, ktoré je špeciálne navrhnuté alebo modifikované na vojenské účely a
- c) sú certifikované na civilné použitie úradom pre civilné letectvo v členskom štáte EÚ alebo v členskom štáte Wassenaarskeho usporiadania.

Poznámka 2: VM 10.d sa nevzťahuje na:

- a) letecké motory určené alebo modifikované na vojenské účely, ktoré boli certifikované prostredníctvom úradu pre civilné letectvo v členskom štáte EÚ alebo v členskom štáte Wassenaarskeho usporiadania na používanie v 'civilných lietadlách', alebo ich špeciálne navrhnuté súčasti;
- b) piestové motory alebo ich špeciálne navrhnuté súčasti s výnimkou tých, ktoré sú špeciálne navrhnuté pre („UAV“).

Poznámka 3: Na účely VM 10.a a VM 10.d sa špeciálne navrhnuté súčasti a súvisiace zariadenia pre nevojenské 'lietadlá' alebo letecké motory modifikované na vojenské účely vzťahujú len na tie vojenské súčasti a na zariadenia súvisiace s vojenskými zariadeniami, ktoré sa vyžadujú na modifikáciu na vojenské účely.

Poznámka 4: Na účely VM 10a vojenské použitie zahŕňa: boj, vojenský prieskum, útok, vojenský výcvik, logistickú podporu a prepravu a vysadzovanie jednotiek alebo vojenského materiálu.

Poznámka 5: VM 10a sa nevzťahuje na 'lietadlá', ktoré spĺňajú všetky tieto podmienky:

- a) prvýkrát boli vyrobené pred rokom 1946;
- b) neobsahujú položky uvedené v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ, pokiaľ nie sú takéto položky potrebné pre požiadavky na bezpečnosť alebo letovú spôsobilosť členského štátu EÚ alebo členského štátu Wassenaarskeho usporiadania, a
- c) nenesú zbrane uvedené v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ, pokiaľ takéto zbrane nie sú nefunkčné a nie je ich možné opäť uviesť do prevádzkyschopného stavu.

VM 11

Elektronické zariadenia, 'kozmicke lode' a súčasti neuvedené v iných položkách Spoločného zoznamu vojenského materiálu EÚ:

- a) Elektronické zariadenia špeciálne navrhnuté na vojenské účely a špeciálne navrhnuté súčasti pre ne.

Poznámka: VM 11.a zahŕňa:

- a) Elektronické prostriedky obrany a elektronické zariadenia na boj proti obrane (t. j. zariadenia určené na zavádzanie vonkajších alebo chybných signálov do radarov alebo rádiokomunikačných prijímačov alebo signálov inak prerušujúcich príjem, prevádzku a efektívnosť elektronických prijímačov nepriateľa vrátane ich prostriedkov obrany) vrátane zariadení na rušenie a odrušovanie.

▼ **M4**

- b) *Rýchlofrekvenčné trubice (Frequency agile tubes).*
- c) *Elektronické systémy alebo zariadenia určené buď na prieskum a monitorovanie elektromagnetického spektra pre vojenské spravodajstvo, alebo na bezpečnostné účely, alebo na obranu proti takémuto prieskumu alebo monitorovaniu.*
- d) *Prostriedky obrany používané pod vodou vrátane akustických a magnetických rušiacich zariadení a lákadiel, zariadení určených na zavedenie vonkajších alebo chybných signálov do sonarových prijímačov.*
- e) *Zariadenia na bezpečné spracúvanie dát, zariadenia na zabezpečovanie dát a ich prenosu a bezpečnostné komunikačné zariadenia využívajúce procesy šifrovania.*
- f) *Zariadenia na identifikáciu, autentifikáciu a vkladanie kľúčov a zariadenia na správu, výrobu a distribúciu kľúčov.*
- g) *Navádzacie a navigačné zariadenia.*
- h) *Digitálne zariadenia pre rádiovú komunikáciu využitím troposférického rozptylu.*
- i) *Digitálne demodulátory špeciálne navrhnuté na získavanie spravodajských informácií zachytávaním signálov.*
- j) *„Automatizované systémy velenia a riadenia“.*

Dôležité upozornenie: *Pokiaľ ide o „softvér“ súvisiaci s vojenským „softvérovým“ definovaným rádiom (SDR), pozri VM 21.*

- b) *Zariadenia na rušenie globálnych navigačných satelitných systémov (GNSS) a špeciálne navrhnuté súčasti pre ne.*
- c) *„Kozmické lode“ špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie a súčasti „kozmickej lodi“ špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie.*

VM 12

Systémy zbraní s vysokou kinetickou energiou a súvisiace zariadenia a ich špeciálne navrhnuté súčasti:

- a) *systémy zbraní s kinetickou energiou špeciálne navrhnuté na zničenie alebo na znemožnenie splnenia úlohy cieľa;*
- b) *špeciálne navrhnuté skúšobné a hodnotiace zariadenia a skúšobné modely vrátane diagnostických prístrojov a cieľov na dynamické skúšanie projektilov a systémov kinetickej energie.*

Dôležité upozornenie: *V súvislosti so systémami zbraní, ktoré využívajú malokalibrovú muníciu alebo využívajú len chemický pohon a príslušnú muníciu, pozri VM 1 až VM 4.*

Poznámka 1: *VM 12, ak sú špeciálne navrhnuté na zbraňové systémy kinetickej energie, zahŕňajú:*

- a) *pohonné odpaľovacie systémy schopné zrýchliť hmotu ťažšiu ako 0,1 g na rýchlosti presahujúce 1,6 km/s v režime jednoduchej alebo rýchlej palby;*
- b) *výrobu primárnej energie, elektrické obrnenie, skladovanie energie, tepelné riadenie, klimatizáciu, zariadenia na manipuláciu s palivami a elektrické rozhrania medzi napájaním energiou, zbraňami a elektrickým pohonom streleckých veží;*

▼ **M4**

- c) zisťovanie cieľa, sledovanie, stopovanie, riadenie a kontrolu paľby a systémy na hodnotenie škôd;
- d) navádzanie na cieľ, systémy na riadenie alebo odkláňanie pohonu (bočná akcelerácia) projektílov.

Poznámka 2: VM 12 sa vzťahuje na systémy zbraní používajúce ktorýkoľvek z nasledujúcich spôsobov pohonu:

- a) elektromagnetický;
- b) elektrotepelný;
- c) plazmu;
- d) ľahké plyny alebo
- e) chemický (ak sa používa v kombinácii s akýmkoľvek z vyššie uvedených).

VM 13

Obrnené alebo ochranné zariadenia, konštrukcie a súčasti:

- a) Pancierové pláty, ktoré majú ktorúkoľvek z týchto charakteristík:
 1. vyrobené tak, aby vyhovovali požiadavkám vojenských noriem alebo špecifikácií alebo
 2. sú vhodné na vojenské použitie.

Dôležité upozornenie: *Pokiaľ ide o pancierovú ochranu tela, pozri VM 13.d.2.*

- b) Konštrukcie z kovových alebo nekovových materiálov alebo ich kombinácií špeciálne určené na zabezpečenie balistickej ochrany vojenských systémov a ich špeciálne navrhnuté a skonštruované súčasti.
- c) Prilby vyrobené v súlade s vojenskými normami alebo špecifikáciami alebo porovnateľnými vnútroštátnymi normami a ich špeciálne navrhnuté súčasti (t. j. škrupina prilby, vnútorná výstelka a vypchávk).
- d) Nepriestrelná ochrana tela alebo ochranné odevy a ich súčasti:

1. Mäkká pancierová ochrana tela alebo ochranné odevy vyrobené v súlade s vojenskými normami alebo špecifikáciami alebo ich ekvivalentmi a ich špeciálne navrhnuté súčasti.

Poznámka: *Na účely VM 13.d.1 zahŕňajú vojenské normy alebo špecifikácie prinajmenšom špecifikácie ochrany proti šrapnelom.*

2. Pevná pancierová ochrana tela poskytujúca balistickú ochranu úrovne III (NIJ 0101.06, júl 2008) alebo vyššej, prípadne ochranu porovnateľnej úrovne podľa vnútroštátnych noriem.

Poznámka 1: *VM 13.b zahŕňa materiály špeciálne navrhnuté na výrobu výbušného reaktívneho pancierovania alebo na výstavbu vojenských krytov.*

Poznámka 2: *VM 13.c sa nevzťahuje na bežné ocelové prilby ani modifikované alebo navrhnuté tak, aby mohli niesť akýkoľvek typ doplnkového zariadenia alebo nim boli priamo vybavené.*

Poznámka 3: *VM 13.c a d sa nevzťahujú na prilby, nepriestrelnú ochranu tela alebo ochranné odevy, ktorými je užívateľ vybavený pre svoju vlastnú osobnú ochranu.*

▼ **M4**

Poznámka 4: VM13 sa v prípade prilieb špeciálne navrhnutých pre personál, ktorý zneškodňuje bomby, vzťahuje len na tie prilby, ktoré sú špeciálne navrhnuté na vojenské účely.

Dôležité upozornenie 1: Pozri tiež položku 1A005 v Zozname položiek dvojako použitia EÚ.

Dôležité upozornenie 2: V prípade „vláknitých alebo vláknových materiálov“ používaných na výrobu pancierových častí na telo a prilb pozri položku 1C010 v Zozname položiek dvojako použitia EÚ.

VM 14 **„Špecializované zariadenia pre vojenský výcvik“ alebo na simuláciu vojenských scenárov, simulátory špeciálne navrhnuté pre výcvik s akoukoľvek strelnou zbraňou alebo so zbraňou uvedenou vo VM 1 alebo VM 2 a ich špeciálne navrhnuté súčasti a príslušenstvo.**

Technická poznámka:

Výraz „špecializované zariadenia pre vojenský výcvik“ zahŕňa vojenské druhy trénažérov na útoky, operačné letecké trénažéry, trénažéry radarového zameriavania, generátory radarových cieľov, zariadenia na delostrelecký výcvik, trénažéry boja proti ponorkám, letecké simulátory (vrátane odstredivých zariadení pre výcvik pilotov/kozmonautov), radarové trénažéry, trénažéry pre letecké prístroje, trénažéry pre navigáciu a odpaľovanie riadených striel, zariadenia na zachytenie cieľa, bezpilotné „lietadlo“, cvičiteľov pre vyzbrojovanie, trénažéry pre bezpilotné „lietadlá“, mobilné výcvikové jednotky a výcvikové zariadenia pre pozemné vojenské operácie.

Poznámka 1: VM 14 zahŕňa systémy tvorby obrazu a interaktívnych prostredí pre simulačné zariadenia špeciálne navrhnuté alebo modifikované na vojenské účely.

Poznámka 2: VM 14 sa nevzťahuje na zariadenia, ktoré sú špeciálne navrhnuté na výcvik používania loveckých alebo športových zbraní.

VM 15 **Zobrazovacie alebo obranné zariadenia špeciálne navrhnuté na vojenské účely a ich špeciálne navrhnuté súčasti a príslušenstvo:**

- a) zariadenia na záznam a spracovanie obrazu;
- b) kamery, fotografické zariadenia a zariadenia na spracovanie filmov;
- c) zariadenia na zjasnenie obrazu;
- d) zariadenia na infračervené alebo tepelné zobrazovanie;
- e) zobrazovacie zariadenia radarových snímačov;
- f) obranné a protiobranné zariadenia pre zariadenia uvedené vo VM 15.a až VM 15.e.

Poznámka: VM 15.f zahŕňa zariadenia, ktoré sú určené na narušovanie prevádzky alebo účinnosti vojenských zobrazovacích systémov alebo na minimalizovanie takýchto rušivých účinkov.

Poznámka 1: Vo VM 15 výraz špeciálne navrhnuté súčasti zahŕňa tieto položky, ak sa používajú ako špeciálne navrhnuté na vojenské účely:

▼ **M4**

- a) elektrónky na prevod infračerveného obrazu;
- b) elektrónky na zjasnenie obrazu (iné ako tie prvej generácie);
- c) platne s mikrokanálmi;
- d) elektrónky televíznych kamier pre nízke úrovne svetla;
- e) detektorové sústavy (vrátane elektronického prepojenia alebo systémov na čítanie);
- f) pyroelektrické elektrónky televíznych kamier;
- g) chladiace systémy pre zobrazovacie systémy;
- h) elektricky spúšťané uzávierky fotochromatického alebo elektrooptického typu, ktorých rýchlosť uzávierky je nižšia ako 100 μ s, s výnimkou prípadov, keď je uzáver podstatnou súčasťou vysokorýchlostných kamier;
- i) inventory obrazu z optických vlákien;
- j) zmiešané polovodičové fotokatódy.

Poznámka 2: VM 15 sa nevzťahuje na ‚elektrónky na zjasnenie obrazu prvej generácie‘ alebo zariadenia špeciálne navrhnuté na zabudovanie ‚elektróniek na zjasnenie obrazu prvej generácie‘.

Dôležité upozornenie: V súvislosti s klasifikáciou zameriavacích zariadení pre zbrane, ktoré obsahujú ‚elektrónky na zjasnenie obrazu prvej generácie‘, pozri VM 1, VM 2 a VM 5.a.

Dôležité upozornenie: Pozri tiež položky 6A002.a.2 a 6A002.b v Zozname položiek dvojakého použitia EÚ.

VM 16 **Výkovky, odliatky a iné nedokončené výrobky, ktoré sú špeciálne navrhnuté pre položky špecifikované prostredníctvom VM 1 až VM 4, VM 6, VM 9, VM 10, VM 12 alebo VM 19.**

Poznámka: VM 16 sa vzťahuje na nedokončené výrobky, ak sa dajú identifikovať na základe zloženia materiálu, geometrie alebo funkcie.

VM 17 **Rozličné zariadenia, materiály a ‚knížnice‘ a ich špeciálne určené súčasti:**

- a) Samostatné potápacie prístroje a prístroje na plávanie pod vodou:
 1. prístroje s uzatvoreným alebo polouzatvoreným obvodom (recyklujúce vzduch), špeciálne navrhnuté na vojenské použitie (t. j. špeciálne navrhnuté tak, aby neboli magnetické);
 2. špeciálne navrhnuté súčasti na použitie v konverzii prístrojov s otvoreným obvodom na vojenské účely;
 3. výrobky špeciálne určené na vojenské použitie so samostatnou potápacou súpravou a prístrojmi na plávanie pod vodou.
- b) Stavebné zariadenia špeciálne navrhnuté na vojenské účely.
- c) Príslušenstvo, nátery, opláštenia a úpravy na potlačenie rozlišovacích znakov, špeciálne navrhnuté na vojenské účely.

▼ M4

- d) Zariadenia pre terénnych technikov a špecialistov špeciálne navrhnuté na používanie v bojových zónach.
- e) ‚Roboty‘, ovládače ‚robotov‘ a ‚koncové efekторы‘ ‚robotov‘, ktoré sa vyznačujú ktoroukoľvek z nasledujúcich charakteristík:

1. špeciálne navrhnuté na vojenské účely;
2. obsahujúce prostriedky ochrany hydraulických vedení pred externe spôsobeným prerazením balistickými úlomkami (napríklad zahrnutím samotiesniaceho vedenia) a navrhnuté na používanie hydraulických kvapalín s bodom vzplanutia vyšším ako 839 K (566 °C) alebo
3. špeciálne navrhnuté alebo označené na prevádzku v prostredí s elektromagnetickými pulzmi (EMP).

Technická poznámka:

Elektromagnetické impulzy sa nevzťahujú na neúmyselnú interferenciu spôsobenú elektromagnetickým žiarením z neďalekých zariadení (napr. strojových zariadení, prístrojov alebo elektronických zariadení) alebo bleskom.

- f) ‚Knižnice‘ (parametrické technické databázy) špeciálne navrhnuté na vojenské účely so zariadeniami uvedenými v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ.
- g) Zariadenia na generáciu jadrovej energie alebo pohonu vrátane ‚jadrových reaktorov‘ špeciálne navrhnutých na vojenské účely a ich súčasti špeciálne určené alebo ‚modifikované‘ na vojenské účely.
- h) Zariadenia a materiál s náterom alebo inou úpravou na potlačenie rozlišovacích znakov, špeciálne navrhnuté na vojenské účely, iné ako tie, ktoré sú uvedené v iných položkách Spoločného zoznamu vojenského materiálu EÚ.
- i) Simulačné zariadenia špeciálne navrhnuté pre vojenské ‚jadrové reaktory‘.
- j) Pojazdne opravárenské dielne špeciálne navrhnuté alebo ‚modifikované‘ na údržbu vojenských zariadení.
- k) Poľné generátory špeciálne navrhnuté alebo ‚modifikované‘ na vojenské účely.
- l) Kontajnery, ktoré sú špeciálne navrhnuté alebo ‚modifikované‘ na vojenské účely.
- m) Trajekty, iné ako tie, ktoré sú uvedené v iných položkách Spoločného vojenského zoznamu EÚ, mosty a pontóny, špeciálne navrhnuté na vojenské účely.
- n) Skúšobné modely špeciálne navrhnuté na ‚vývoj‘ položiek, ktoré sú kontrolované prostredníctvom VM 4, VM 6, VM 9 alebo VM 10.
- o) Vybavenie na ochranu pred laserom (napr. ochrana očí a senzorum) špeciálne navrhnuté na vojenské účely.
- p) ‚Palivové články‘ iné, ako sú uvedené inde v zozname vojenského materiálu EÚ, špeciálne navrhnuté alebo ‚modifikované‘ na vojenské použitie.

▼ **M4**Technické poznámky:

1. Na účely VM 17 znamená výraz ‚knižnica‘ (parametrická technická databáza) súbor technických informácií vojenského charakteru, ktorej použitie môže zvýšiť výkonnosť vojenských zariadení alebo systémov.
2. Na účely VM 17 ‚modifikované‘ znamená akékoľvek štruktúrne, elektrické, mechanické alebo iné zmeny, na základe ktorých sú nevojenské položky s vojenským využitím rovnocenné s položkou, ktorá je špeciálne navrhnutá na vojenské účely.

VM 18

Výrobné zariadenia a súčasti:

- a) špeciálne navrhnuté alebo modifikované ‚výrobné‘ zariadenia na ‚výrobu‘ výrobkov uvedených v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ a ich špeciálne navrhnuté súčasti;
- b) špeciálne navrhnuté zariadenia na environmentálne skúšky a ich špeciálne navrhnuté vybavenie na certifikáciu, kvalifikáciu alebo skúšanie výrobkov uvedených v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ.

Technická poznámka:

Na účely VM 18 pojem ‚výroba‘ zahŕňa konštrukciu, posúdenie, výrobu, skúšanie a kontrolu.

Poznámka: VM 18.a a VM 18.b zahŕňajú tieto zariadenia:

- a) kontinuálne nitrátory;
- b) prístroje na testovanie v odstredivkách alebo zariadenia, ktoré sa vyznačujú akýmikoľvek z týchto charakteristík:
 1. poháňané motorom alebo motormi s celkovým menovitým výkonom väčším ako 298 kW (400 koní);
 2. schopné niesť užitočné zaťaženie 113 kg alebo viac alebo
 3. schopné vyvíjať odstredivé zrýchlenie 8 g alebo viac na užitočné zaťaženie 91 kg alebo viac;
- c) dehydratačné lisy;
- d) závitkové lisy špeciálne navrhnuté alebo modifikované na lisovanie vojenských výbušnín;
- e) rezacie stroje na rezanie lisovaných propelentov na požadovanú veľkosť;
- f) dražovacie bubny s priemerom 1,85 m alebo väčším a s kapacitou výrobkov nad 227 kg;
- g) kontinuálne miešačky na pevné propelenty;
- h) prúdové mlyny na drvenie a mletie prísad na vojenské výbušniny;
- i) zariadenia na zabezpečenie sféricity a jednotnej veľkosti častíc v kovových práškoch uvedených vo VM 8.c.8;
- j) konvekčné prúdové konvertory na konverziu materiálov uvedených vo VM 8.c.3.

▼ **M4**

VM 19

Systémy zbraní s usmernenou energiou (DEW), súvisiace alebo obranné zariadenia a skúšobné modely a ich špeciálne navrhnuté súčasti:

- a) „laserové“ systémy špeciálne navrhnuté na zničenie alebo znemožnenie splnenia úlohy cieľa;
- b) systémy s vyžarovaním častíc, ktoré sú schopné zničiť alebo znemožniť splnenie úlohy cieľa;
- c) systémy s vysokou rádiovou frekvenciou (RF) schopné zničiť alebo znemožniť splnenie úlohy cieľa;
- d) zariadenia špeciálne navrhnuté na odhaľovanie alebo identifikovanie systémov alebo na obranu pred systémami, ktoré sú uvedené vo VM 19.a až VM 19.c;
- e) modely fyzických skúšok pre systémy, zariadenia a súčasti, ktoré sú uvedené vo VM 19;
- f) „laserové“ systémy špeciálne navrhnuté na spôsobenie trvalého oslepnutia nevylepšeného videnia, t. j. obnažené oči alebo oči s korektívnymi pomôckami.

***Poznámka 1:** Systémy zbraní s usmernenou energiou (DEW), ktoré sú kontrolované prostredníctvom VM 19, zahŕňajú systémy, ktorých schopnosť je odvodená z riadeného uplatňovania týchto položiek:*

- a) „lasery“ s dostatočnou výkonnosťou na ničenie podobné účinkom konvenčnej munície;
- b) urýchľovače častíc, ktoré vysielajú lúč nabitých alebo neutrálnych častíc s deštruktívnou silou;
- c) vysielacie rádiové frekvenčné lúče vysokej pulznej sily alebo vysokej priemernej sily, ktoré vytvárajú polia s dostatočnou intenzitou na zneškodnenie elektronických obvodov vzdialeného cieľa.

***Poznámka 2:** VM 19 zahŕňa tieto položky, ak sú špeciálne navrhnuté na systémy zbraní s usmernenou energiou (DEW):*

- a) zariadenia na výrobu primárnej energie, skladovanie energie, rozvod, úpravu energie alebo na manipuláciu s palivami;
- b) systémy na zameranie a sledovanie cieľa;
- c) systémy schopné vyhodnotiť poškodenie cieľa, zničiť alebo znemožniť splnenie úlohy;
- d) zariadenia na manipulovanie s lúčom, jeho rozširovanie alebo zameriavanie;
- e) zariadenia so schopnosťou rýchleho otáčania vyžarujúceho lúča na operácie s viacerými cieľmi;
- f) prispôsobiteľné zariadenia na optické a fázové združovanie;
- g) prúdové injektory na negatívne vodíkové iónové lúče;
- h) súčiastky urýchľovačov „určené na vesmírne použitie“;
- i) zariadenia na zužovanie negatívnych iónových lúčov;
- j) zariadenia na kontrolu a otáčanie vysokoenergetických iónových lúčov;
- k) fólie na neutralizovanie lúčov negatívnych vodíkových izotopov „určené na vesmírne použitie“.

▼ **M4**

VM 20

Kryogénne a „supravodivé“ zariadenia a pre ne špeciálne určené súčasti a príslušenstvo:

- a) Zariadenia špeciálne navrhnuté alebo konfigurované tak, aby boli inštalované vo vozidlách na vojenské pozemné, námorné, vzdušné alebo vesmírne využitie, schopné prevádzky počas pohybu a vytvárať alebo udržiavať teploty pod 103 K (–170 °C).

Poznámka: VM 20.a zahŕňa mobilné systémy obsahujúce alebo využívajúce príslušenstvo alebo súčasti vyrobené z nekovových alebo neelektrických vodivých materiálov, ako napríklad plasty alebo materiály s epoxidovou impregnáciou.

- b) „Supravodivé“ elektrické zariadenia (rotačné stroje a transformátory) špeciálne navrhnuté alebo konfigurované na inštaláciu do vozidiel na vojenské pozemné, námorné, vzdušné alebo vesmírne využitie a schopné prevádzky počas pohybu.

Poznámka: VM 20.b sa nevzťahuje na homopolárne hybridné generátory s priamym prúdom, ktoré majú jedнопólové armatúry bežného kovu, ktoré sa otáčajú v magnetickom poli vytvorenom supravodivým vinutím, za predpokladu, že tieto supravodivé vinutia sú jedinou supravodivou súčasťou generátora.

VM 21

„Softvér“:

- a) „Softvér“ osobitne navrhnutý alebo upravený na „vývoj“, „výrobu“ alebo „používanie“ zariadení, materiálov alebo „softvéru“ uvedených v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ.
- b) Špecifický „softvér“ okrem „softvéru“ uvedeného vo VM 21a:
1. „softvér“ špeciálne navrhnutý na vojenské účely a špeciálne navrhnutý na modelovanie, simulovanie alebo vyhodnocovanie vojenských zbraňových systémov;
 2. „softvér“ špeciálne navrhnutý na vojenské účely a špeciálne navrhnutý na modelovanie alebo simulovanie scenárov vojenských operácií;
 3. „softvér“ na určovanie účinkov konvenčných, jadrových, chemických alebo biologických zbraní;
 4. „softvér“ špeciálne navrhnutý na vojenské účely a špeciálne navrhnutý na aplikácie systémov velenia, riadenia, spojenia a informácií (C³I) alebo velenia, riadenia, spojenia, počítačov a informácií (C⁴I).
- c) „Softvér“ neuvedený vo VM 21.a alebo b, špeciálne navrhnutý alebo modifikovaný tak, aby umožnil zariadeniam, ktoré nie sú uvedené v Spoločnom vojenskom zozname EÚ, vykonávať vojenské funkcie zariadení uvedených v Spoločnom vojenskom zozname EÚ.

VM 22

„Technológia“:

- a) „Technológia“ iná ako uvedená vo VM 22.b, ktorá „sa vyžaduje“ na „vývoj“, „výrobu“ alebo „používanie“ položiek uvedených v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ.
- b) „Technológia“:
1. „technológia“, ktorá „sa vyžaduje“ na projektovanie, montáž súčastí a prevádzku, údržbu a opravy kompletných zariadení na výrobu položiek uvedených v Spoločnom zozname vojenského materiálu Európskej únie, aj keď súčasti takýchto výrobných zariadení nie sú uvedené;

▼ **M4**

2. ‚technológia‘, ktorá ‚sa vyžaduje‘ na ‚vývoj‘ a ‚výrobu‘ ručných zbraní, aj keď sa používa len na reprodukcie starožitných ručných zbraní;
3. ‚technológia‘, ktorá ‚sa vyžaduje‘ na ‚vývoj‘, ‚výrobu‘ a ‚používanie‘ toxikologických látok, súvisiacich zariadení alebo súčastí uvedených vo VM 7.a až VM 7.g;
4. ‚technológia‘, ktorá ‚sa vyžaduje‘ na ‚vývoj‘, ‚výrobu‘ a ‚používanie‘ ‚biopolymérov‘ alebo kultúr špecifických buniek uvedených vo VM.7.h;
5. ‚technológia‘, ktorá ‚sa vyžaduje‘ výlučne na zavádzanie ‚biokatalyzátorov‘ uvedených vo VM 7.i.1 do vojenských nosičov látok alebo vojenského materiálu.

Poznámka 1: ‚Technológia‘, ktorá ‚sa vyžaduje‘ na ‚vývoj‘, ‚výrobu‘ alebo ‚používanie‘ položiek uvedených v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ, zostáva pod kontrolu, i keď sa vzťahuje na akúkoľvek položku, ktorá nie je uvedená v Spoločnom zozname vojenského materiálu Európskej únie.

Poznámka 2: VM 22 sa nevzťahuje na:

- a) ‚technológiu‘, ktorá je minimom potrebným na montáž, prevádzku, údržbu (kontrolu) a opravu tých položiek, ktoré nie sú kontrolované alebo ktorých vývoz sa povolil;
- b) ‚technológiu‘, ktorá je ‚vo verejnej sfére‘, ‚základným vedeckým výskumom‘ alebo minimom potrebných informácií na uplatňovanie patentov;
- c) ‚technológiu‘ na magnetickú indukciu, ktorá slúži na nepretržitý pohon vozidiel civilnej prepravy.

VYMEDZENIE POJMOV POUŽITÝCH V TOMTO ZOZNAME

V abecednom poradí nasleduje vymedzenie pojmov používaných v tomto zozname.

Poznámka 1: Vymedzené pojmy platia pre celý zoznam. Odkazy sú čisto poradného charakteru a nemajú žiadny vplyv na všeobecné uplatňovanie definovaných pojmov v celom zozname.

Poznámka 2: Slová a pojmy uvedené v tomto zozname vymedzených pojmov majú zadaný význam, iba keď sú uvedené v úvodzovkách (‘.‘). Pojmy uvedené v jednoduchých úvodzovkách sú vymedzené v technickej poznámke k uvedenej položke. Inak majú slová a výrazy všeobecne akceptovaný význam (podľa slovníka).

VM 11 ‚Automatizované systémy velenia a riadenia‘

Elektronické systémy, prostredníctvom ktorých sa vkladajú, spracúvajú a prenášajú informácie nevyhnutné na účinné nasadenie zoskupenia, hlavnej formácie, taktickej formácie, jednotky, lode, podjednotky alebo zbraní, ktoré patria pod príslušné velenie. Na tieto účely sa využíva počítač alebo iný špecializovaný hardvér s cieľom podporiť funkcie organizácie vojenského velenia a riadenia. Hlavné funkcie automatizovaného systému velenia a riadenia sú: účinný automatizovaný zber, zhromažďovanie, ukladanie a spracovanie informácií; znázornenie situácie a okolností, ktoré ovplyvňujú prípravu a výkon bojových operácií; operačné a taktické výpočty na rozdelenie zdrojov medzi bojové zoskupenia alebo prvky operačnej bojovej zostavy alebo bojového nasadenia podľa cieľa alebo etapy operácie; príprava údajov na vyhodnotenie situácie a rozhodovanie v akejkoľvek chvíli počas operácie alebo boja; počítačová simulácia operácií.

VM 10 ‚Bezpilotný vzdušný prostriedok‘ (‚UAV‘)

Akékoľvek lietadlo schopné vzletu, udržiavaného kontrolovaného letu a navigácie bez prítomnosti človeka na palube.

▼ **M4**VM 7, 22 **„Biokatalyzátory“**

Enzýmy pre špecifické chemické alebo biochemické reakcie alebo iné biologické zlúčeniny, ktoré viažu a urýchľujú rozklad BCH látok.

Technická poznámka:

„Enzýmy“ sú „biokatalyzátory“ pre špecifické chemické alebo biochemické reakcie.

VM 7, 22 **„Biopolyméry“**

Tieto biologické makromolekuly:

- a) enzýmy pre špecifické chemické alebo biochemické reakcie;
- b) protilátky, monoklonálne, polyklonálne alebo antiidiotypické;
- c) osobitne navrhnuté alebo osobitne spracované receptory.

Technické poznámky:

1. *„Antiidiotypické protilátky“ sú protilátky, ktoré sa viažu na špecifické miesta viazania antigénov iných protilátok.*
2. *„Monoklonálne protilátky“ sú proteíny, ktoré sa viažu na jedno miesto antigénu a sú vytvorené jedným klonom buniek.*
3. *„Polyklonálne protilátky“ sú zmesou proteínov, ktoré sa viažu na špecifický antigén a sú vytvorené viac ako jedným klonom buniek.*
4. *„Receptory“ sú biologické makromolekulové štruktúry schopné viazať ligandy, ktorých viazanie ovplyvňuje fyziologické funkcie.*

VM 4, 10 **„Civilné lietadlo“**

„Lietadlá“ uvedené podľa označenia v zoznamoch certifikácie letovej spôsobilosti uverejňovaných orgánmi civilného letectva, slúžiace na lety na komerčných civilných vnútroštátnych a zahraničných trasách alebo na zákonné používanie pre civilné, súkromné alebo podnikateľské účely.

VM 15 **„Elektrónky na zjasnenie obrazu prvej generácie“**

Elektrostaticky zaostrené elektrónky využívajúce vstupné a výstupné optické vlákna alebo sklenené doštičky, multikalické fotokatódy (S-20 alebo S-25), ale nie zosilňovače z mikrokanálových doštičiek.

VM 8 **„Energetické materiály“**

Látky alebo zmesi, ktoré chemicky reagujú a pritom uvoľňujú energiu požadovanú na plánované použitie. „Výbušniny“, „pyrotechnické látky“ a „propelenty“ sú podtriedou energetických materiálov.

VM 7 **„Expresívne vektory“**

Nosiče (napr. plazmidy alebo vírusy) používané na zavedenie genetického materiálu do hostiteľských buniek.

VM 17 **„Jadrový reaktor“**

Zahŕňa časti v nádobe reaktora alebo k nej priamo pripojené, zariadenie, ktoré reguluje hladinu výkonu v aktívnej zóne reaktora (štiepnom pásme reaktora), a súčasti, ktoré obvykle obsahujú primárne chladiace médium, prichádzajú s ním do priameho styku alebo ho regulujú v aktívnej zóne reaktora.

VM 17 **„Koncové efekторы“**

Úchopné moduly, aktívne nástrojové jednotky a všetky iné nástroje pripojené k základovej doske na konci manipulačného ramena „roboť“.

▼ **M4**Technická poznámka:

„Aktívne nástrojové jednotky“ sú zariadenia na aplikáciu hnacej sily, energie procesu na obrobok alebo na snímanie obrobku.

- VM 11 **„Kozmické lode“**
Aktívne a pasívne satelity a vesmírne sondy.
- VM 9 a 19 **„Laser“**
Montážny celok zo súčastí, ktoré vytvárajú priestorovo aj časovo koherentné svetlo, ktoré je zosilnené vynútenou emisiou žiarenia.
- VM 7 **„Látky na potláčanie nepokojov“**
Látky, ktoré za predpokladaných podmienok použitia na účely potláčania nepokojov vytvárajú u ľudí rýchle zmyslové podráždenie alebo paralyzačné fyzické účinky, ktoré zmiznú krátko po ukončení expozície. (Slzotvorné plyny sú podmnožinou „látok na potláčanie nepokojov“.)
- VM 8,
10, 14 **„Lietadlo“**
Vzdušné vozidlo s pevnými krídlami, otáčavými krídlami, rotorom (vrtuľník), sklápacím rotorom alebo so sklápacími krídlami.
- VM 17 **„Palivový článok“**
Elektrochemické zariadenie, ktoré mení chemickú energiu priamo na elektrickú energiu jednosmerného prúdu (DC) spotrebovaním paliva z externého zdroja.
- VM 21, 22 **„Používanie“**
Prevádzkovanie, inštalovanie (vrátane inštalovania na mieste), údržba (kontrola), oprava, generálna oprava a renovácia.
- VM 8 **„Prekurzory“**
Špecializované chemikálie používané pri výrobe výbušnín.
- VM 7 **„Prispôbené na použitie vo vojne“**
Akákoľvek modifikácia alebo selekcia (ako napr. zmena čistoty, skladovateľnosť, virulencia, charakteristika šírenia alebo odolnosť voči UV žiareniu) navrhnutá na účely zvýšenia efektívnosti pri vytváraní strát na ľuďoch alebo živočíchoch, pri poškodzovaní zariadení alebo poškodzovaní úrody alebo životného prostredia.
- VM 8 **„Prísady“**
Látky používané v explozívnych zmesiach na zlepšenie ich vlastností.
- VM 8 **„Propelenty“**
Látky alebo zmesi, ktoré chemicky reagujú a pritom vytvárajú vysoké objemy horúcich plynov regulovanou rýchlosťou na vykonanie mechanickej práce.
- VM 10 **„Prostriedky ľahšie ako vzduch“**
Balóny a vzducholode, ktoré sú pri svojom nadnášaní závislé od horúceho vzduchu alebo od iných plynov ľahších ako vzduch, ako napríklad hélium alebo vodík.

▼ **M4**VM 4, 8 **„Pyrotechnické (látky)“**

Zmesi pevných alebo kvapalných palív a oxidantov, v ktorých po zapálení prebehne regulovanou rýchlosťou energetická chemická reakcia, ktorá má vytvoriť určité časové oneskorenia alebo množstvá tepla, hluku, dymu, viditeľného svetla alebo infračerveného žiarenia. Pyroforické látky sú podtriedou pyrotechnických látok, ktoré neobsahujú žiadne oxidanty, ale sa samovoľne vznietia pri kontakte so vzduchom.

VM 17 **„Robot“**

Manipulačný mechanizmus, ktorý môže byť typom so spojitou trasou alebo pohybom z bodu do bodu, môže používať snímače a vyznačuje sa všetkými týmito vlastnosťami:

- a) je polyfunkčný;
- b) variabilnými pohybmi v trojrozmernom priestore je schopný polohovať alebo priestorovo orientovať materiál, súčiastky, nástroje alebo zvláštne zariadenia;
- c) má zabudované tri alebo viac servozariadení s uzatvorenou alebo otvorenou slučkou, ktorá môže obsahovať krokové motory, a
- d) je vybavený „používateľsky dostupnou programovateľnosťou“ prostredníctvom reprodukčnej metódy alebo prostredníctvom elektronického počítača, ktorým môže byť programovateľná logická riadiaca jednotka, t. j. bez mechanického zásahu.

Poznámka: Uvedená definícia nezahŕňa nasledujúce zariadenia:

1. *manipulačné mechanizmy, ktoré sú ovládateľné iba manuálne/teleoperátorom;*
2. *manipulačné mechanizmy s fixným sledom, čo sú automatizované pohyblivé zariadenia pracujúce v súlade s mechanicky fixne naprogramovanými pohybmi. Program je mechanicky obmedzený mechanickými zádržkami, ako sú kolíky alebo vačky. Sled pohybov a výber dráh alebo uhlov nie je variabilný ani meniteľný mechanickými, elektronickými alebo elektrickými prostriedkami;*
3. *mechanicky ovládané manipulačné mechanizmy s variabilnou postupnosťou, ktoré sú automatické pohyblivé zariadenia pracujúce v súlade s mechanicky fixovanými naprogramovanými pohybmi. Program je mechanicky obmedzený pevnými, ale nastaviteľnými zádržkami, ako sú kolíky alebo vačky. Postupnosť pohybov a výber dráh alebo uhlov je v rámci pevnej štruktúry programu variabilný. Zmeny alebo úpravy štruktúry programu (napr. zmeny kolíkov alebo výmeny vačiek) v jednej alebo viacerých pohybových osiach sa vykonávajú iba mechanickými operáciami;*
4. *manipulačné mechanizmy bez servoriadenia s variabilnou postupnosťou, ktoré sú automatizovanými pohyblivými zariadeniami pracujúcimi v súlade s mechanicky pevne naprogramovanými pohybmi. Program je variabilný, ale postupnosť pokračuje iba prostredníctvom binárneho signálu z mechanicky pevných elektrických binárnych zariadení alebo nastaviteľných zádržok;*
5. *stohovacie žeriavy definované ako manipulačné systémy s karteziánskymi súradnicami, vyrábané ako neoddeliteľná súčasť vertikálneho zoskupenia zásobníkov a konštruované tak, aby umožňovali prístup k obsahu týchto zásobníkov určených na skladovanie alebo vyhľadávanie.*

▼ **M4**

- VM 22 **„sa vyžaduje“/„požadovaný/á“**
- V súvislosti s „technológiou“ sa vzťahuje iba na tú časť „technológie“, ktorá obzvlášť zodpovedá za dosiahnutie alebo rozšírenie úrovne riadeného výkonu, charakteristik alebo funkcií. Takáto „požadovaná“ „technológia“ môže byť spoločná pre rôzne tovary.
- VM 21 **„Softvér“**
- Skupina jedného alebo viacerých „programov“ alebo „mikroprogramov“ zabudovaných v ľubovoľnom hmotnom dátovom médiu.
- VM 20 **„Supravodivé“**
- Vzťahuje sa na materiály (t. j. kovy, zliatiny alebo zlúčeniny), ktoré môžu úplne stratiť elektrický odpor (t. j. ktoré môžu nadobudnúť nekonečnú elektrickú vodivosť a prenášať veľmi veľké elektrické prúdy bez zahrievania Joulovým teplom).
- „Kritická teplota“ (niekedy označovaná aj ako prechodová teplota) je v prípade konkrétneho supravodivého materiálu taká teplota, pri ktorej daný materiál začína vykazovať nulový odpor voči jednosmernému elektrickému prúdu.
- Technická poznámka:*
- „Supravodivý“ materiál individuálne charakterizuje „kritická teplota“, „kritické magnetické pole, ktoré je funkciou teploty, a kritická hustota prúdu, ktorá je však funkciou magnetického poľa aj teploty.“
- VM 22 **„Technológia“**
- Špecifické informácie potrebné na „vývoj“, „výrobu“, alebo „použitie“ produktu. Tieto informácie majú formu technických údajov alebo technickej pomoci.
- Technické poznámky:*
1. „Technické údaje“ môžu mať podobu podrobne prepracovaných plánov, plánov, schém, modelov, vzorcov, tabuliek, konštrukčných návrhov a špecifikácií, príručiek a inštrukcií zapísaných alebo zaznamenaných na iných médiách alebo zariadeniach, ako je disk, páska alebo trvalá pamäť.
 2. „Technická pomoc“ môže mať formu inštrukcií, zručností, prípravy, pracovných znalostí a poradenských služieb. „Technická pomoc“ môže zahŕňať prenos „technických údajov“.
- VM 19 **„Určené na vesmírne použitie“**
- Navrhnuté, vyrobené alebo určené prostredníctvom úspešného otestovania pre operácie vo výške viac ako 100 km nad povrchom Zeme.
- Pozn.:* Určenie určitej položky ako „určené na letové použitie“ pomocou testovania neznamená, že iné položky z rovnakého výrobného cyklu alebo série modelov sú tiež „určené na vesmírne použitie“, pokiaľ nie sú jednotlivo otestované.

▼ **M4**

- VM 13 **„Vláknité alebo vláknové materiály“**
Zahŕňajú:
- a) nekonečné monofilové vlákna;
 - b) nekonečné priadze a predpriadze;
 - c) stuhy, textilie, nevrstvené rohože a pletivá;
 - d) deky zo strihaných vlákien, deky zo striže, deky zo súdržných vlákien;
 - e) monokryštalické alebo polykryštalické hrotové elektródy ľubovoľnej dĺžky;
 - f) buničinu z aromatického polyamidu.
- VM 22 **„Vo verejnej sfére“**
To znamená „technológiu“ alebo „softvér“, ktorý sa sprístupnil bez obmedzenia jeho ďalšieho šírenia.
Poznámka: Obmedzenia uložené autorskými právami nevynímajú „technológiu“ ani „softvér“ z „verejnej sféry“.
- VM 8, 18 **„Výbušniny“**
Tuhé, kvapalné alebo plynne látky alebo zmesi látok, ktoré sa uplatňujú ako primárne, doplnkové alebo hlavné náložie v hlaviciach, demolačných a iných aplikáciách a sú určené na detonáciu.
- VM 18, 21, 22 **„Výroba“**
Značí všetky výrobné etapy, napr.: návrh výrobku, výrobu, integráciu, montáž, kontrolu, skúšanie a záruku kvality.
- VM 21, 22 **„Vývoj“**
Vzťahuje sa na všetky etapy predchádzajúce sériovej výrobe, ako sú: návrh, výskum návrhu, analýzy návrhu, návrhové koncepcie, montáž a skúšanie prototypov, programy poloprevádzkovej výroby, návrhové údaje, proces premeny návrhových údajov na výrobok, návrh konfigurácie, návrh integrácie a dispozícia.
- VM 22 **„Základný vedecký výskum“**
Experimentálna alebo teoretická práca vykonávaná predovšetkým na účely získavania nových poznatkov o základných princípoch javov alebo pozorovateľných skutočnosti, ktorá nie je primárne zameraná na konkrétny praktický účel alebo cieľ.